

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2016 - 2025

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie 2016 - 2025
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Brezno, obec Osrblie – SÚJ 508845
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	2016 - 2025
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Banskobystrický kraj
Okres:	Brezno
Región:	Čierny Hron
Poloha:	48°45'26"S 19°31'33"V
Nadmorská výška:	580 m n. m.
Rozloha:	24,02 km ² (2 402 ha)
Počet obyvateľov:	379 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	15,78 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	976 45
ŠÚJ	508845
EČV	BR
Tel. predvoľba	+421-48
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Osrblie
	Stredná 230
	976 45 Hronec
Web:	www.osrblie.sk
E-mail:	obec@osrblie.sk
Telefón:	048 / 617 91 29, 0905 421 993
Fax:	048 / 617 91 29

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE	10
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	11
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	11
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	12
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	15
2.4. DOPRAVA.....	18
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	20
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	24
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	30
2.8. BÝVANIE	33
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	34
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	36
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	37
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	38
2.13. ŠPORT.....	38
2.14. KULTÚRA.....	39
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	40
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY	40
2.17. CESTOVNÝ RUCH	40
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014	41
2.19. SAMOSPRÁVA	41
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	42
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	43
3 SWOT ANALÝZY	43
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	45
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	46
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	46
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	47
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	48
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	49
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	50
3.8 KULTÚRA.....	51
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	52
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	53
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	53
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE OSRBLIE.....	55
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OSRBLIE.....	61

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE OSRBLIE	62
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE.....	64
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OSRBLIE	71
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	72
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	72
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	72
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	73
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	73
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	74
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	75
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	75
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	76
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	77
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	77
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	78
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	78
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	78
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	79
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	79
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	79
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	80
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	81
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	81
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	82
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	83
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OSRBLIE	85
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR OBCE OSRBLIE	86
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR	87
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	89
8 AKČNÝ PLÁN	90
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	90
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	90
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	92
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	93
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	94
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	95
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	96
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	97
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	98
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	99
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	100
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OSRBLIE	102
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	103
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	103
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	105
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	106
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	107
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	109
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	110
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	112
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	113
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	114
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	115
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	116
10 ZÁVER.....	122
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	123

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrbliie s výhľadom do roku 2025 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrbliie sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Osrbliie, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrbliie na roky 2016 - 2025
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			

Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Osrbliie je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**
- **PHSR**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 - 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 - 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 - 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 - 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,

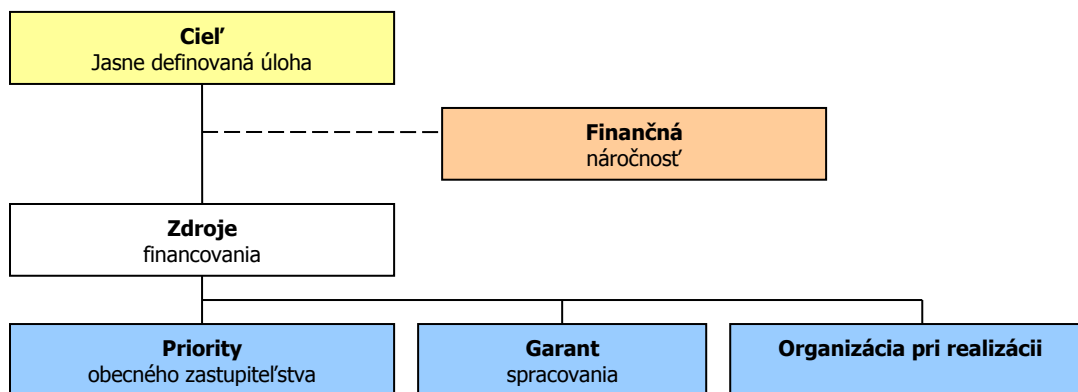

- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštatný) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrbliie je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Osrbliie. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

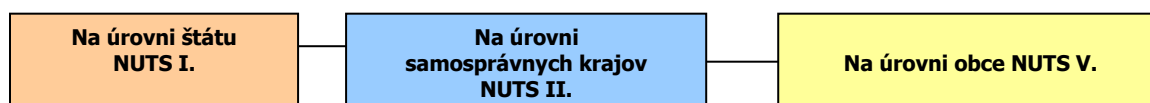
V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrblie nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Osrblie má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2	KF, EFRR
				7a,b,c,d	
			MV SR	9	EFRR, ESF
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR		8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
			MDVRR SR	4c	KF, EFRR
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
			MK SR	6c	ESF, EFRR
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer - 2

PHSR obce Osrbliie integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Osrbliie 2016 - 2025 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer - 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

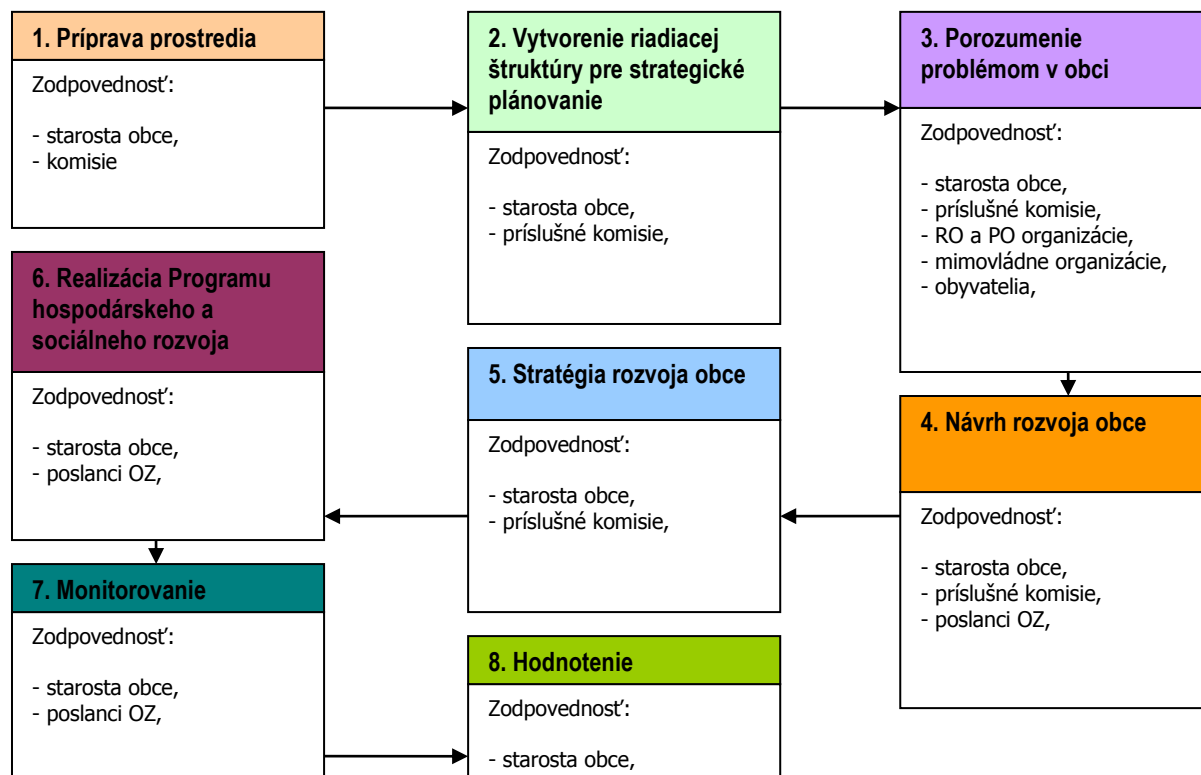

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Osrbliie. Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluprácu verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce.
4	Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach. hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR.
6	Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom. Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Prieběžné vyhľadávajúce a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie 2016 - 2025

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Brezno súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Osrblie (k 31.12.2014)

Kód obce	508845
Názov okresu	Brezno
Názov kraja	Banskobystrický kraj
Štatút obce	obec
PSČ	976 45
Telefónne smerové číslo	+421-48
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1580
Nadmorská výška obce - mesta v m	580
Celková výmera územia obce [km ²]	24,02
Hustota obyvateľstva na km ²	15,78
Zdroj: ŠÚ SR	

Leží vo veporskej časti Slovenského rudohoria v kotline Osrblianky a Anderlovej. Obec vznikla v r. 1580 ako komorská osada na území Predajnej. R. 1795 postavili hámor na ťahanie železa, čím sa obec zapojila do vznikajúceho Hrončianskeho železiarskeho komplexu. Dokladom toho je aj dodnes zachovaná vysoká pec z r. 1795 neďaleko obce v lokalite Tri vody. V r. 1813 - 1821 tu pracovala drôtovňa, potom sa tu vyrábali železné tyče. V r. 1840 sa v obci vybudovala valcovňa na plechy, ktorá bola zlikvidovaná v r. 1870. V obci sa nachádzala lesná správa. Na potoku Osrblianka bola r. 1867 vystavaná vodná nádrž na plavenie dreva. Začiatkom októbra 1944 bola zriadená na Červenej jame pri Troch Vodách výrobná výbušnín, tiež proviantný sklad, ktorý bol po potlačení SNP zlikvidovaný. Obyvatelia pracovali v lesoch a ako baníci a železiarski robotníci. V súčasnosti pracujú v okolitých závodoch ... v železiarňach v Podbrezovej a Hronci. Kostol Navštívenia Panny Márie je z r. 1933 - 1935. Prícestná kaplnka Navštívenia Panny Márie je z r. 1813 (15.3.2016, www.naseobce.sk).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Začiatky histórie obce Osrblie siahajú do 2. polovice 15. storočia a sú späté s ťažbou železnej rudy a olova. Obyvatelia sa zaoberali baníctvom, výrobou železa, uhliarstvom a drevorubačstvom. Ich spôsob obživy symbolizuje aj erb obce, v ktorom sa nachádzajú dve strieborné banícke kladivá so zlatými rúčkami a strieborná sekera so zlatou násadou. Pôvodnými obyvateľmi boli Nemci. Stopy po nich môžeme nájsť v menách ešte žijúcich občanov našej obce. Nová železo-dielňa bola postavená v r. 1813 na mieste, kde už bol vybudovaný hámor (vysoká pec). Dostala názov "Drôtovňa" keďže sa tu zhotovoval drôt rôzneho druhu. Táto sa udržala až do 19. storočia. Pamiatkou na významnú železiarsku históriu obce sú zvyšky vysokej pece vykurovanej dreveným uhlím z roku 1795 v lokalite Tri Vody. Názov Tri Vody je odvodený od sútoku troch potokov z dolín Gazdovej, Prostrednej a Hámornej, ktoré sa zlievajú do jedného potoka nazývaného Osrblianka. Sakrálnou pamiatkou obce je rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie s drevenou plastikou z druhej polovice 15. storočia (Panna Mária s Ježiškom), ktorá pochádza z pôvodného dreveného kostolíka. Bol prestavaný v roku 1935 zo staršieho sakrálneho objektu. Návštevníkov obce určite zaujme aj pôvodná ľudová architektúra v podobe malebných dreveníc. V roku 1996 zasiahla obec silná veterná smršť, ktorá spôsobila obrovské škody na okolitých lesoch a majetkoch. Na pamiatku a ochranu pred ničivou silou prírody postavili členovia Dobrovoľného hasičského zboru kríž na vrchu Štompová skala. Príroda ponúka možnosti letnej i zimnej turistiky a v jej okolí sú vybudované chodníky pre peších k studničkám a prameňom, cyklistické trasy. Novodobú históriu obce reprezentuje populárny biatlonový šport, ktorý má v Osrblí trvalé miesto a podporu všetkých obyvateľov. Areál funguje pod názvom Národné biatlonové centrum a Slovenský zväz biatlonu v ňom vytvára materiálno-technické aj športové podmienky pre tréning v lete i v zime. Areál je dejiskom organizovania všetkých vrcholových medzinárodných podujatí v biatlone na Slovensku. V roku 1997 sa tu konali Majstrovstvá sveta v biatlone. Ubytovanie je možné priamo v areáli. Zrekonštruovaný hotel ponúka možnosť využitia počas celého roka na rôzne aktivity a trávenie letnej i zimnej dovolenky. Ďalšie možnosti ubytovania v obci sú v súkromí – v penziónoch, apartmánach a privátoch (15.3.2016, <http://www.osrblie.sk/historia-obce/>).

Vymedzenie územia

Obec Osrblie leží v okrese Brezno, nachádza sa v údolí potoka Osrblianka vo Veporských vrchoch. V minulosti sa v obci spracovávala železná ruda, pozostatky vysokej pece sa v Osrblí zachovali dodnes. Viedla tu aj jedna z vetiev Čiernohronskej lesnej železnice, ktorou sa zväžalo drevo z okolitých lesov. Dnes obec Osrblie poznáme najmä v súvislosti s pretekami v biatlone (15.3.2016, <http://horehronie.sk/sk/osrblie/>). Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Brezno súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Obec leží na severnom okraji pohoria Poľana. Poľana je krajinný celok Slovenského stredohoria. Poľana má charakter masívneho pohoria s kruhovým pôdorysom s priemerom okolo 18 km. Možno v ňom rozlíšiť 2 časti s odlišnou nadmorskou výškou: Vysoká Poľana – vlastná erozívna kaldera Poľany a nižšie Detvianske predhorie. Hlavný chrbát je otvorený k západu úzkou Hrochotskou dolinou, ktorá sa v centrálnej časti Poľany kotlinovite rozširuje. Z hlavného chrbta vybieha k severu vysoká rászocha Vepra (1277 m). Nadmorská výška hlavného chrbta kolíše v rozpätí 1000-1350 m. Vrcholí v južnej časti Poľanou (1458 m), podľa ktorej bolo odvodené aj pomenovanie celku. Lína hlavného chrbta má len malé výškové rozpätie, rászochy vo vnútri pohoria veľké, v medziach 471-640 m.n.m. (15.3.2016, <http://www.najkrajikraj.sk/polana/>).

Má charakter mohutného kruhovitého masívu, keďže ide o silne erodovaný stratovulkán. Od roku 1981 chránená krajinná oblasť. Najvyšší vrch je Poľana (1 457,8 m n. m.), ktorý je najvyšší a najmohutnejší z vrchov neogénneho vulkanizmu v Západných Karpatoch. Poľana však predstavuje len najvyšší súčasný pozostatok stredoslovenských neovulkanitov. Usudzuje sa, že najvyšším z nich bol Štiavnický stratovulkán, ktorý mohol dosahovať výšku až do 4 km. K najvyšším vrchom patrí Predná Poľana - 1 367 m n. m., Kopce - 1 334 m n. m., Bukovina - 1 294 m n. m., Brusniansky grúň - 1 271 m n. m., Hrb - 1 255 m n. m., Drábovka - 1 251 m n. m., Sedlo - 1 043 m n. m.. Najvyššími vrchmi v okolí obce sú Suchá – 1041,3 m.n.m, Jeleňová – 1174,0 a Kraklová – 984,4 m.n.m.. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 580 m.n.m..

Geologické pomery

Na území CHKO Poľana sú zastúpené geomorfologické jednotky rôzneho rádu, medzi nimi oblasť Slovenského stredohoria – celok Poľana (Vysoká Poľana s centrálnou erozívnou kalderou Kyslinky a Detvianske predhorie), len hranične sem zasahuje celok Zvolenskej kotliny. Z oblasti Slovenského rudohoria sem zasahuje len najzápadnejší úsek celku Veporských vrchov. Dominujúcou geomorfologickou jednotkou je Vysoká Poľana s centrálnou depresiou (erozívnou kalderou Kyslinky). Kaldera je výrazne členitá s plochým dnom, ktorej svahy s dolinami a vodnými tokmi majú dostredivú orientáciu. Na geologickej stavbe sa na väčšine územia zúčastňujú neovulkanity stratovulkánu Poľana budované lávovými prúdmi, brekciami a epiklastickými horninami andezitového zloženia spodno-strednosarmatského veku. Najpestrejšia a najzložitejšia časť sa nachádza v oblasti Kysliniek, ktorá predstavuje erozívnou kalderu. Detvianske predhorie je budované menej odolnými pyroklastikami. Sedimenty vnútrohorských panví a kotlín sú budované najmä deluviálnymi sedimentmi. Zo severu a východu sa pod vulkanické horniny stratovulkánu ponárajú horniny podložia, ktoré patria k celku Veporské vrchy. Sú budované paleozoickými horninami kryštalinika veporika, najmä metamorfovanými horninami a granitoidmi. Poľana predstavuje výrazne individuálny celok takmer kruhového pôdorysu o priemere okolo 18 km. Tento pôdorys výraznejšie narušuje len na severnej strane rászocha Ľubietovského Vepra. Špecifickým fyziognomickým znakom Poľany je, že maximálne výšky sa neviažu k centrálnej časti pohoria. Jadro Poľany tvorí depresia, vpadnutá forma kotlinovitého tvaru – Kyslinky. Podcelok Detvianskeho predhorie lemuje vysokú Poľanu ppo celom západnom a južnom obvode a má sčasti ráz nižších rászoch až nepravidelne rozčlenených skupín chrbtov. Veporské vrchy sa oproti Poľane vyznačujú odlišnými morfografickými znakmi. Rozlišujeme tu dva typy reliéfu a to planinu a rozčlenenú planinu. Typická palnina sa viaže k pramennej oblasti Kamenistého potoka. Rozčlenenú planinu vyznačujú široké plošinaté crbty a relatívne hlboko vrezané doliny (15.3.2016, <http://www.chkopolana.eu/geologia/>).

Vývoj vulkanizmu Poľany

Sopečný vývoj Poľany prebiehal v niekoľkých etapách a v prestávkach bol sprevádzaný intenzívnou eróziou a odnosom materiálu (denudáciou) pôsobením vonkajších činiteľov. Najstaršia etapa vulkanickej činnosti trvala asi 260 000 rokov. Jej centrum bolo aktívne počas všetkých nasledujúcich etáp. Okrem vytekajúcej lávy sopka chrlila aj sopečný popol, piesok a prach. Eróziu stratovulkánu sa pôvodný vrchol znížil na výšku 800 m, čím sa zachoval len okraj pôvodného sopečného kužeľa – kaldera. Po dlhotrvajúcej prestávke sa obnovila nová erupčná aktivita. Vytvoril sa tufový kužeľ, ktorý sa zachoval len čiastočne. Po relatívne krátkom období vulkanického pokoja nasledovala tretia etapa vulkanickej činnosti a vznik vulkánu, ktorého horniny vystupujú v súčasnosti po celom obvode vulkánu. V záverečnej etape bol intenzívnou sopečnou činnosťou sformovaný rozsiahly lávový vulkán, ktorý prekryl všetky produkty vulkanickej aktivity množstvom lávových prúdov. Výška vulkánu sa odhaduje na 2 500 m. Súčasný stav masívu Poľany od skončenia erupčnej aktivity reprezentuje len zvyšok pôvodného stratovulkánu. Napriek tomu sa forma vulkánu zachovala, pretože erózia na svahoch sa prispôbila pôvodnému tvaru reliéfu. Naopak v centre sa oblasť krátera rozšírila do obdivuhodnej erózivnej kalder. Sopečný pôvod a z toho vyplývajúca geomorfologická stavba podmienila vznik unikátneho bohatstva povrchových tvarov napr. skalných stien, lávových prúdov, balvanov, skalných miest, kamenných morí, skalných veží, vodopádov. Mnohé z nich boli dôvodom na vyhlásenie osobitne chránených častí prírody napr. PP Jánošíkova skala, PP Bátovský balvan, PP Veporské skalky, NPP Vodopád Bystrého potoka, CHA Meandre Kamenistého potoka (15.3.2016, <http://www.chkopolana.eu/geologia/>).

Pôdne pomery

Na stráňach a chrbtoch andezitových a pyroklastických hornín sa vyskytujú pôdy v týchto výškových pásmach: do 450 m.n.m. sú ilimerizované pôdy až pseudogleje, do 650 – 800 m.n.m. hnedé pôdy nasýtené a ojedinele hnedé pôdy nenasýtené (kyslé), nad 700 – 800 m.n.m. sú hnedé pôdy nenasýtené (kyslé). V najvyšších polohách východnej časti pohoria sú andezitové kamenité pôdy (15.3.2016, <http://www.najkraj.sikraj.sk/polana/>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Osrblie od roku 2004.

Výmera územia v ha.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celk. výmera úz. obce	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6	2401,6
Pol'no. pôda - spolu	246,4	246,3	246,3	246,3	242,4	242,4	242,0	229,0	228,9	228,9	228,8
- orná pôda	24,1	24,1	24,1	24,1	24,0	24,0	23,4	23,4	23,3	23,3	23,3
- záhrada	13,0	13,0	13,0	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
- trvalý trávny porast	209,3	209,2	209,2	209,1	205,3	205,2	205,5	192,4	192,4	192,4	192,4
Nepol'no. pôda - spolu	2155,2	2155,3	2155,3	2155,3	2159,2	2159,2	2159,6	2172,6	2172,7	2172,7	2172,8
- lesný pozemok	2107,1	2107,1	2107,1	2107,1	2110,9	2110,9	2110,9	2124,2	2124,2	2124,2	2124,2
- vodná plocha	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
- zast. pl. a nádvorie	23,1	23,2	23,2	23,2	23,2	23,2	23,2	23,0	23,0	23,0	23,1
- ostatná plocha	20,5	20,5	20,5	20,5	20,5	20,6	21,0	20,9	21,0	20,9	20,9

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celková výmera katastrálneho územia obce je 2401,6 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 228,8 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 2172,8 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznej zmene výmery jednotlivých pôd katastra. K nárastu došlo v prípade ostatných plôch.

Hydrologické pomery

Hydrologicky patrí oblasť k povodiu Hrona. Výrazným znakom je odstredivosť povrchovej vody od hrebeňovej časti do hydrografickej osi mimo pohoria. Významné vodné toky sú Osrblianka, Hutná, Hučava, Skalica, Dúbravický potok a Slatina. Horské bystriny majú veľký spád a vyrovnaný odtok. Podľa vodného režimu patria povrchové toky Poľany do stredohorskej oblasti s maximálnym prietokom v apríli až máji, kedy sa v pohorí topí sneh, a minimálnym v zime v dôsledku nízkych teplôt bez odmäku. Sopečné horniny andezitov s málo priepustným podložím nemajú zásoby podzemnej vody. Priepustnejšie a na podzemnú vodu bohatšie sú horniny z pyroklastík. Infiltrácia vody a jej hromadenie je aj v puklinových systémoch hornín. Stále zásoby podzemnej vody sú v hlinitých lesných pôdach s dobrou štruktúrou, priepustnosťou a vyrovnaným odtokom (15.3.2016, <http://www.najkraj.sikraj.sk/polana/>).

Osrblianka je potok na Horehroní, v juhozápadnej časti okresu Brezno. Je to ľavostranný prítok Čierneho Hrona, meria 15,8 km a je tokom IV. rádu. Dolným a stredným tokom vedie jedna z vetiev Čiernohronskej železnice. Osrblianka pramení na severnom okraji Poľany, na severovýchodnom svahu vrchu Hájny grúň (1 207,7 m n. m.) v nadmorskej výške približne 975 m n. m. Od prameňa tečie smerom na sever, vteká do Veporských vrchov, kde tečie dolinou Veľká Prostredná, priberá významnejšie ľavostranné prítoky spod Hájneho grúňa a Vepra (1 277,2 m n. m.), pričom sprava nepriberá žiadne významné prítoky a stáča sa severovýchodným smerom. Pri horárni Tri Vody priberá zľava Jelení potok a v blízkosti horárne Podsúchá mení smer toku

opätovne na sever. Na strednom toku preteká intravilánom obce Osrbliie, zľava priberá Anderlovú a výraznejšie rozširuje svoje koryto. Na dolnom toku už pokračuje smerom na severovýchod, pri osade Hrušková priberá významný ľavostranný prítok a tečie v blízkosti horárni Gajdoška. Napokon vteká do intravilánu obce Hronec, kde v blízkosti centra ústi do Čierneho Hrona. Prítoky: ľavostranné: Dlhý jarok, prítok z JJV svahu Vepra, prítok z JV svahu Vepra, prítok z východného svahu Vepra, Jelení potok, Pejko, Mojžišová, Zadná dolina, Predná dolina, Anderlová, Dolinka a pravostranné: krátky prítok zo SZ svahu vrchu Turníky (1 051,9 m n. m.), Gazdová, prítok zo západného svahu Gazdova (1 009 m n. m.), Gašparová, Tajchová, Kamenistá, Slivková, Dolná Hlboká, Horná Gajdoška, Dolná Gajdoška, Hlboká, Blatiská (15.3.2016, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Osrblianka_\(pr%C3%ADtok_%C4%8Cierneho_Hrona\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Osrblianka_(pr%C3%ADtok_%C4%8Cierneho_Hrona)))).

Anderlová je potok na Horehroní, na území okresu Brezno. Je to ľavostranný prítok Osrblianky, meria 3,5 km a je tokom V. rádu. Preteká Veporskými vrchmi, podcelkom Čierťaž, pramení v oblasti Mojžišovho vrchu, na severnom svahu Jeleňovej (1 174,0 m n. m.), v nadmorskej výške cca 950 m n. m.. Od prameňa tečie najprv na krátkom úseku na sever, následne na severovýchod, zľava priberá prítok (703,8 m n. m.) spod Mojžišovho vrchu (1 024,6 m n. m.), z tej istej strany krátky prítok vznikajúci severozápadne od kóty 957 m a sprava priberá prítok zo severozápadného svahu Sucheja (1 041,3 m n. m.). Potom tečie prechodne východným smerom popri horárni Anderlová a zľava priberá Mrkvice. Napokon sa stáča na severovýchod a preteká intravilánom obce Osrbliie, na území ktorej ústi v nadmorskej výške približne 585 m n. m. do Osrblianky (15.3.2016, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Anderlov%C3%A1>).

Klimatické pomery

Sopečné pohorie Poľany v Slovenskom stredohorí výrazne modifikuje klimatické pomery celého záujmového územia. Prevládajúcim klimaticko-geografickým subtypom horských svahových a hrebeňových polôh je horská klíma studená, ktorá v nižších polohách pozvoľna prechádza do chladnej, mierne chladnej až mierne teplej horskej klímy (južné výbežky pohoria). Charakterizuje ju malá inverzia teplôt a vysoká až veľmi vysoká vlhkosť vzduchu. Údolné polohy BR Poľana sčasti spadajú do subtypu mierne teplej kotlinovej klímy. Priemerné ročné teploty vzduchu na území biosférickej rezervácie sú 3 až 5°C, absolútne maximálne 24 až 28°C a minimálne -22 až -27°C. Najchladnejšími mesiacmi sú január a február s priemernou teplotou vzduchu -5°C, najteplejšími júl a august (14°C). Priemerne za rok sa vyskytujú 4 letné, 164 mrazových a 75 ľadových dní. Relatívna vlhkosť vzduchu v ročnom priemere je 79%, najnižšia je v júli (72%), najvyššia v zimných mesiacoch (83%). Priemerne v roku je 80 dní s hmlou, prevažne v neskorej jeseni a v zime. Atmosférické zrážky patria medzi najvariabilnejšie meteorologické prvky. Preukazný je nárast ročných úhrnov so stúpajúcou nadmorskou výškou a efekt „zrážkového tieňa“ masívu Poľany v najbližších kotlinových zrážkomerných staniciach (ZS) Detva a Očová. Priemerné ročné úhrny zrážok sú 600 až 900 mm, na vrchole Poľany (1458 m n. m.) až 1100 mm. Priemerné zrážkové úhrny sú v rozmedzí 30 až 130 mm. Najvlhkejšími mesiacmi sú máj a jún, najsuššie sú jesenné mesiace. Priemerne v roku je 140 zrážkových dní, z toho je priemerne 60 dní so zrážkami snehovými. Snehová pokrývka sa vytvára v priemere v tretej októbrovej dekáde a trvá do konca apríla. Priemerná výška snehovej pokrývky je v centrálnej časti 50 cm, smerom ku hraniciam CHKO len okolo 30 cm. Maximálne výšky celkovej snehovej pokrývky sú 100 až 120 cm (v marci 1970 až 170 cm). Priemerne v roku je na Poľane 130 dní so snehovou pokrývkou. Oblačnosť a dĺžka trvania slnečného svitu sú navzájom podmieňujúce meteorologické prvky v nepriamej závislosti. Ročné trvanie slnečného svitu dosahuje 1400 až 2100, priemerne 1700 hodín. Maximálne mesačné hodnoty trvania slnečného svitu sú v júli a v auguste nad 200 hodín, najnižšie v decembri, cca 60 hodín. Pokrytie oblohy oblakmi je percentuálne najvyššie v zimných mesiacoch (február 65 %), najnižšie v júli a v auguste (48%). Priemerne v roku je na území CHKO 75 jasných a 130 zamračených dní (15.3.2016, <http://www.cbks.cz/sbornik02/Skvarenina.pdf>).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Pestrý vývoj reliéfu územia biosférickej rezervácie Poľana sa významne podieľal aj na formovaní jej flóry. Takmer 1000 metrové výškové rozpätie, podmieňujúce vertikálnu zonálnosť klímy, striedanie materských hornín a pôdnych typov, nápadne sa uplatňujúca expozícia a v neposlednom rade aj vysunutie horstva z hlavného karpatského oblúka na juh, spôsobili prelínanie teplomilných druhov s horskými. Preto i napriek relatívnej floristickej chudobnosti vulkanitov je flóra Poľany veľmi pestrá. Na túto skutočnosť poukazuje doposiaľ zistených viac ako 1200 druhov vyšších rastlín. Z hľadiska fytogeografického členenia Slovenska patrí územie Poľany do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpaticum occidentale), do obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a do okresu Slovenské stredohoré. V minulosti pokrýval značnú časť tohto treťohorného stratovulkánu rozsiahly komplex lesov, ktoré aj dnes zaberajú približne 85 % územia. Pôvodná druhová skladba ich porastov bola na mnohých miestach pozmenená intenzívnou činnosťou človeka najmä od 17. storočia. V súčasnosti sa tu môžeme stretnúť s lesnými spoločenstvami 2 až 7 lesného vegetačného stupňa. Len fragmentálne sa na juhozápadnom úpätí môžeme stretnúť s dubovo - bukovými a bukovno-dubovými lesmi. V nich sa popri dube cerovom (*Quercus cerris*), dube zimnom (*Quercus petraea*), dube letnom (*Quercus robur*) a buku lesnom (*Fagus sylvatica*) uplatňujú aj hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá a veľkolistá (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*). Na ne nadväzujú plošne najrozšírenejšie lesy bukové a jedľovo - bukové. Tieto sú aj vďaka fyzikálne priaznivým a bohato humóznym andozemiam známe pozoruhodnými rastovými schopnosťami jednotlivých drevín, ktoré dosahujú častokrát výnimočné dimenzie vysokej kvality. Okrem hlavných porastotvorných drevín je v týchto

vysokoprodukčných porastoch primiešaný smrek obyčajný (*Picea abies*) a v záveroch dolín s vlhkými, kamenistými sutinami aj javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Buk vystupuje na viac alebo menej otvorených južných svahoch s teplými vzdušnými prúdmi až k hrebeňovým polohám. Najvyššie polohy CHKO-BR zaberá pôvodná vrcholová smrečina, ktorú prstencovito lemuje úzký pás smrekovo-bukovo-jedľových lesov. Predstavuje najjužnejší výskyt pravých smrečín na vulkanitoch v Západných Karpatoch. V jej drevinovej skladbe sa okrem smreka uplatňuje jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), tvoriaca organický doplnok vo vývoji porastov s javorom horským (*Acer pseudoplatanus*), zatiaľ čo krovinové poschodie tvoria zemolez čierny (*Lonicera nigra*), vĺba sliezka (*Salix silesiaca*), ríbezl'a alpínska (*Ribes alpinum*), lykovec jedovatý (*Daphne mezereum*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*) a pod. V dvojvrstvovom bylinnom podraсте možno zaznamenať najmä horské a subalpínske druhy ako sú kamzičník rakúsky (*Doronicum austriacum*), mliečivec alpínsky (*Cicerbita alpina*), mačucha cesnačkovitá (*Adenostyles alliariae*), iskerník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*), soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica*), kýchavica Lobelova (*Veratrum lobelianum*), chlpaňa lesná (*Luzula sylvatica*), smľz chlpkatý (*Calamagrostis villosa*). Na mnohých lokalitách došlo k odlesneniu väčších plôch a vytvoreniu náhradných spoločenstiev lúk, pasienkov a poličok. Druhovo bohaté lúčne spoločenstvá s mnohými ohrozenými a vzácnymi rastlinnými druhmi zvyšujú spolu s ostatnými nelesnými a lesnými spoločenstvami celkovú biodiverzitu územia BR. So spoločenstvami poličok sa môžeme stretnúť hlavne na južnom úpätí masívu, v blízkosti typických rozptýlených sídelných a hospodárskych objektov - lazov. Obzvlášť pekný je ich letný aspekt s rozkvitnutou nevädzou poľnou (*Cyanus segetum*) a makom vlčím (*Papaver rhoeas*). Veľmi vzácne sa práve na týchto typoch lokalít vyskytuje aj kriticky ohrozená niekdajšia burina chemicky neošetrovaných polí kúkoľ poľný (*Agrostemma githago*). Celá južná časť pohoria Poľany je pod vplyvom teplejšej klímy, a preto až sem vystupujú niektoré charakteristické xerothermofilné druhy, z ktorých tu niektoré dosahujú severovýchodnú hranicu rozšírenia ako napr. kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), palina pravá (*Artemisia absinthium*), jarva obyčajná (*Calamintha clinopodium*), rebríček vznešený (*Achillea nobilis*), nátržník strieborný (*Potentilla argentea*). Oproti tomu sa môžu v nižšie položených inverzných dolinách vyskytovať chladnomilné horské druhy. K nesmierne cenným, najohrozenejším a zároveň ustupujúcim spoločenstvám patrí vegetácia rašelinísk, pramenísk a podmačkaných horských nív s výskytom bielokvetu močiarného (*Parnassia palustris*), rosičky okrúhlostej (*Drosera rotundifolia*), žltohlavu obyčajného (*Trollius altissimus*), kosatka sibírskeho (*Iris sibirica*). Na vlhkých lúkach rastú viaceré druhy vstavačovitých rastlín, napr. vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec strmolitý (*Dactylorhiza incarnata*), vstavačovec mokradný (*Dactylorhiza maculata*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*). Vzácné sa možno stretnúť aj s ohrozeným horcom plúcny (*Gentiana pneumonanthe*), hadomorom nízkym (*Scorzonera humilis*), rebríčkcom bertramovým (*Achillea ptarmica*) či drobnou paprad'ou hadivkou obyčajnou (*Ophioglossum vulgatum*). Na jar poskytujú čarovné pohľady bohato zakvitnuté plochy šafranu karpatského (*Crocus scepusiensis*). Početné skalné bralá a steny osídľujú sladiče (*Polypodium vulgare*, *P. interjectum*), slezinníky (*Asplenium septentrionale*, *A. trichomanes*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*), lomikameň zrnitý (*Saxifraga granulata*), zriedkavo i vudsia skalná (*Woodsia ilvensis*). Na niektorých lokalitách vzácne rastie aj tis obyčajný (*Taxus baccata*). Z karpatských endemitov treba spomenúť predovšetkým sporadicky sa vyskytujúcu večernicu snežnú (*Hesperis nivea*) a prilbicu tuhú (*Aconitum firmum*), zo sudetokarpatských endemitov zase fialku žltú sudetskú (*Viola lutea* subsp. *sudetica*). Z nižších rastlín sú bohato zastúpené machorasty a pečeňovky, terestrické aj drevokazné huby, ktoré majú dostatok vyhovujúceho drevného substrátu i pestré drevinové zloženie. Výskyt mnohých lišajníkov, napr. bradatca (*Usnea filipendula*) poukazuje, že sa tu ešte vyskytujú druhy náročné na čisté ovzdušie (15.3.2016, <http://www.chkopolana.eu/flora/>).

Živočíšstvo

Vysoké diverzite územia biosférickej rezervácie Poľana zodpovedá aj pestrosť a bohatosť jej fauny s výskytom mnohých zoogeograficky i biocenologicky významných prvkov. U živočíchov sa tiež prejavuje vplyv reliéfu a samotná poloha horstva výskytom teplomilných a horských druhov. Veľmi bohaté je zastúpenie bezstavovcov, z ktorých je veľa druhov vzácných a endemických. Zaujímavá je fauna mäkkýšov, ktoré sa viažu hlavne na zachované lesné ekosystémy, s viacerými karpatskými endemitmi napr. *Trichia bakowskii*, *Vestia elata*, *Vestia turgida*, *Vitrea transylvanica*, *Biezia coeruleans* a tiež fauna pavúkov, koscov, mnohonôžok a stonôžok. Najbohatšiu triedu bezstavovcov predstavuje hmyz. Na lúkach s jednotlivito vyčnievajúcimi kopčekmi a skalami možno nájsť rovnokrídlovce, napr. konika obyčajného (*Chorthippus biguttulus*), konika suchomilného (*Chorthippus mollis*), kobylku hryzavú (*Decticus verrucivorus*), kobylku spevavú (*Tettigonia cantans*), a na niektorých lokalitách aj vzácného konika pestrého (*Arcyptera fusca*) a kobylku Frivaldského (*Pholidoptera frivaldskyi*). V poslednej dobe však lúky postupne zarastajú pre ich nedostatočné využívanie. Takto postupne dochádza k likvidácii nespoorne zaujímavých biotopov a v nich žijúcich druhov. Chrobáky relatívne zachovaných pralesovitých spoločenstiev reprezentujú napr. bystruška potočná (*Carabus variolosus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), bystruška (*Carabus irregularis*), krasoň (*Eurythyrea austriaca*), plocháč (*Cucujus haematodes*), fúzač alpský (*Rosalina alpina*) a pod. Skupinu horských, boreomontánných reliktov predstavujú bystruška (*Carabus arcensis*), kováčik (*Lacon fasciatus*), hnojník (*Aphodius alpinus*). Niektoré lokality s južne orientovanými svahmi vytvárajú podmienky pre teplomilné druhy ako je sedlovka bronzová (*Ephippigera ephippiger*), modlivka zelená (*Mantis religioza*), bystruška (*Carabus scabriusculus*), krasone (*Eurythyrea quercus*, *Anthaxia funerula*), ktoré sú charakteristické pre panónsku zoogeografickú oblasť. Rozkvitnuté lúky priťahujú množstvo pestrých motýľov napr. jasoňa chochlačkového (*Parnassius mnemosyne*), vidlochvosta feniklového (*Papilio machaon*), súmračníky (*Erynnis tages*, *Pyrgus malvae*), hnedáčky (*Melitaea cinxia*, *M. didyma*), ohniváčky (*Lycarna tityrus*, *L. alciphro*) a iné. Poľana je bohatá aj na vodné toky. O ich čistote svedčí i výskyt niektorých dvojkřídlcov, hlavne pakomárov (*Chironomidae*) a tiež pstruha potočného (*Salmo trutta morpha fario*). V biosférickej rezervácii Poľana sa vyskytuje 11 druhov obojživelníkov. Najohrozenejšími sú mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). V posledných rokoch sa výrazne znížil počet lokalít a populačná hustota rosníčky zelenej (*Hyla arborea*). Plazy sú zastúpené 9 druhmi. Rašeliniská, vlhké lúky a brehy potokov obýva jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), zatiaľ čo prehriate skalné a lesostepné stanovištia sú biotopom jašterice múrovej (*Lacerta muralis*). Veľmi zriedkavo sa vyskytuje aj jašterica zelená (*Lacerta viridis*). Na prehriatych svahoch Hrochotskej doliny možno nájsť kriticky ohrozenú užovku stromovú (*Elaphe longissima*). Hľby skál obýva najmä užovka hladká (*Coronella austriaca*). Ku kriticky ohrozeným plazom biosférickej rezervácie patrí aj vretenica sevná (*Vipera berus*). Nesmierne bohatá je avifauna Poľany. Doteraz bolo na jej území a v blízkom okolí zistených 174 druhov vtákov, z toho 128 hniezdiacich. Mimoriadny význam tohoto územia podčiarkuje aj zaradenie Poľany medzi významné vtáčie územia Európy (IBA - Important Birds Area) podrobnejšie v časti chránené vtáčie územia. K charakteristickým hniezdičom tunajších pôvodných horských zmiešaných a smrekových lesov patria kuvik vrbáč (*Glaucidium passerinum*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*). Kurovité vtáky reprezentuje okrem jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*) aj tetov hlucháň

(Tetrao urogallus), ktorého počty boli v posledných rokoch výrazne znížené pôsobením komplexu faktorov, súvisiacich predovšetkým s intenzifikáciou lesnej výroby. Zvyšky bukových a jedľovo - bukových porastov pralesovitého charakteru vytvárajú hniezdné príležitosti pre d'atla bieločrptého (Dendrocopos leucotos), sovu dlhochvostú (Strix uralensis) a muchárika červenohrdlého (Ficedula parva). Na lúčach a pasienkoch s rozptýlenou zeleňou a hrbami naukladných skál hniezdia chriaštel' poľný (Crex crex), prepelica poľná (Coturnix coturnix), skaliarik sivý (Oenanthe oenanthe). Okraje porastov v susedstve lúk sú vhodným biotopom škovránka stromového (Lullula arborea) či ľabtušky lesnej (Anthus trivialis). K zriedkavým hniezdičom na vodných tokoch patrí aj pestro sfarbený rybárik riečny (Alcedo atthis), bežnejším je vodnár potočný (Cinclus cinclus) a trasochvost horský (Motacilla cinerea). V území hniezdi bocian čierny (Ciconia nigra), z dravcov sa tu vyskytuje sokol lastovičiar (Falco subbuteo), včelár lesný (Pernis apivorus), orol krikl'avý (Aquila pomarina) a vzácné orol skalný (Aquila chrysaetos). Lazy sú nielen významným krajinným prvkom, ale aj charakteristickým a druhovo bohatým biotopom pre vtáctvo. K vzácnym hniezdičom tejto človekom síce ovplyvňovanej, ale ekologicky vyváženej krajiny patria aj sokol myšiari (Falco tinnunculus), drozd čvikaťavý (Turdus pilaris), muchárik sivý (Muscicapa striata). Významný z hľadiska súčasného stavu rozšírenia v strednej Európe je výskyt strakoša kolesára (Lanius minor), hniezdiaceho na ovocných stromoch. Pri spomínaní živočíšstva Poľany treba uviesť meno Františka J. Turčeka, ktorého prvé ekologické výskumy uskutočnené v 50-tych rokoch boli veľkým prínosom pre poznanie vtáctva a cicavcov tohoto zaujímavého územia. K faune Poľany neodmysliteľne patrí aj 56 druhov cicavcov. K horským druhom mikromammálií radíme piskora vrchovského (Sorex alpinus), myšovku horskú (Sicista betulina) i hraboša močiarného (Microtus agrestis). Na lokality lesostepného charakteru sa viažu hraboš poľný (Microtus arvalis) a bielozúbka bielobruchá (Crocivura leucodon). Bútľavé stromy, skalné pukliny, povaly senníkov a starých budov sú domovom viacerých druhov netopierov ako napr. podkovár malý (Rhinolophus hipposideros), netopier veľký (Myotis myotis), netopier svetlý (Plecotus auritus), uchaňa čierna (Barbastella barbastella), raniak malý (Nyctalus leisleri) a iné. Na vodných tokoch sa vyskytuje kriticky ohrozená vydra riečna (Lutra lutra). V tichých lesných zákutiach Poľany žije medveď hnedý (Ursus arctos), nechýbajú tu ani rys ostrovid (Lynx lynx) a vlk dravý (Canis lupus). Z poľovnej zveri je na Poľane najrozšírenejšia jelenia zver dosahujúca vysokú trofejovú hodnotu (15.3.2016, <http://www.chkopolana.eu/fauna/>).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu nie je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 30 %, Orange 30 % a O2 cca. 30 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom pevnej linky - DSL.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	nie
Káblová televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	áno	áno
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	10	80
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	70	100
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	0	0
pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	EDGE/UMTS/	nie	nie
	Wi-Fi	nie	nie
verejný internet	ano/nie	nie	nie
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	30 %	70 %
pokrytie signálom T-mobile	%	30 %	70 %
pokrytie signálom O2	%	30 %	70 %
verejné studne	počet	áno	áno
pramene pitnej vody	počet	áno	áno
vodojemy	počet/objem	áno	áno
skládka TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Osrblie, 2014

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou je v súčasnosti vykonávané zo skupinového vodovodu (ďalej SKV). Pokrytie obce je cca. 100 %. Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia DN 150 resp. DN 100 mm. Sieť je čiastočne zokruhovaná. Na vodovodnej sieti sú osadené požiarne hydranty, ktoré slúžia aj ako odkalovače, alebo odvzdušnovače. Trasy vodovodných potrubí sú vedené vo verejných komunikáciách.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec Osrbliie má vybudovanú kanalizačnú sieť s ČOV so 70 % pokrytím. Odpadové vody nepripojených domácností sa zhromažďujú aj do žump a septikov rodinných domov. Absencia komplexnej kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu aj samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú vybudovanú splaškovú kanalizáciu.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec je elektrifikovaná, zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia vychádzajúceho zo 110/22 kV (440 kW) transformovne v Podbrezovej. Napojenie vlastného sídla je 22 kV vzdušnou prípojkou, napájajúcou stĺpové trafostanice 22/0,4 kV s výkonom 250 kVA. Trafostanice zásobujú bytovú a komunálnu zástavbu, v súčasnosti kapacitne postačuje, ale v budúcnosti by ich potenciálne bolo potrebné rozšíriť z dôvodu ďalšieho hospodárskeho rozvoja obce, prípadne rozvoja individuálnej bytovej výstavby. Miestna sekundárna elektrická sieť 0,4 kV je vybudovaná podľa ulíc vonkajším vedením AIFe 6 na betónových stĺpoch. Jednotliví odberatelia sú pripojení na sekundárnu sieť vzdušnými domovými prípojkami.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastníkom pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

V obci nie je vybudovaná rozvodná sieť plynu.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m pri regulačných stanicích, filtračných stanicích, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na zemný plyn a pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulčné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Najviac bytov v obci Osrbliie je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Iný typ vykurovanie využívali cca. 31 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
3	74	31	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených pevným palivom - 102 a elektrickou energiou – 12 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
0	12	0	102	0	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva v pomerne dobrej kvalitatnej digitálnej úrovni, nie však so 100 % pokrytím.

Telekomunikácie

Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami na stožiaroch vedených vedľa miestnych komunikácií. Aj okrajové časti sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Nové trasy miestnych telekomunikačných káblov pre rozvojové lokality je potrebné viesť po oboch stranách obslužných komunikácií v koridoroch pre inžinierske siete v zmysle platných STN. Body napojenia pre telefónne prípojky novej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budú určené v podmienkach pri začatí územného konania pre konkrétnu lokalitu. V obci sa nachádza prevádzka Slovenskej pošty, a.s..

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Požiarňa ochrana

V obci Osrblie sa nachádza požiarňa zbrojnica. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z miestneho vodného toku. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb. V prípade požiaru zasahuje jednotka z Brezna, prípadne Podbrezovej.

Odvádzanie dažďových vôd

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do potoku. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce Osrblie sa realizuje len na 1 cintoríne. V obci Osrblie sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Pri cintoríne sa nachádza dom smútku, ktorý však vyžaduje nutne rekonštrukciu. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky obce rekonštrukciu nie je možné realizovať z vlastných zdrojov, obec má zámer požiadať o NFP z prostriedkov Operačného programu Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, resp. iných fondov. V blízkosti cintorína sa nachádzajú kontajnery menšieho typu. V cintoríne sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína.

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Osrblie, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej

súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektivitou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia (napríklad chránené územia). Cieľovým zosúladením všetkých faktorov pri územnom plánovaní vrátane plánovania dopravnej infraštruktúry (efektívnym využitím územia) a rešpektovaním špecifických daností regiónu je snaha doceliť trvalo udržateľný charakter životného prostredia.

Štátne komunikácie

Základný komunikačný systém obce predstavuje cesta III. Obec je ale dostupná v smere S-J po ceste III v smere od obce Hronec, kde sa napája na cestu III prepájajúcu obec s hlavnou dopravnou komunikáciou cestou I/66. Štátna cesta prepája obec s okresným mestom Brezno a krajským mestom Banská Bystrica. Organizácia vnútornej dopravy bude založená na vytvorení „okruhu“ zberných komunikácií napojených na cestu III a na vytvorení siete komunikácií podľa organizovaných podľa dôležitosti. Cestný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom nepresahujú sídelnú úroveň.

Miestne komunikácie

Celková dĺžka miestnych komunikácií je cca. 3 km. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Odvodnenie týchto ciest je riešené do príľahlej zelene alebo priekop. Základný komunikačný systém miestnych komunikácií obce Osrblie dopĺňajú komunikácie nižších funkčných tried. Tie sú kvôli terénnemu usporiadaniu obce minimálne. Tieto vytvárajú v sídle sieť priečných prepojení. Šírkové parametre spevnených komunikácií sú hodnotené šírkou ich koruny. V bežnom profile tieto dosahujú šírku 6,5 - 7,5 m. Dopravný význam týchto komunikácií spočíva v prístupovej funkcii a pohybe výlučne zdrojovej a cieľovej dopravy. Potenciálne rozvojové smery sú orientované do nezastavaných prieluk a jestvujúcich dopravných prepojení.

Hromadná doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovou dopravou. Frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce. V obci sú vybudované 2 zastávky SAD.

Železničná doprava

Obec Osrblie nie je napojená na sieť železničných tratí SR. Obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie jedine cez obec Hronec – železničná zastávka Chvatimech, Podbrezová, prípadne Valaská, vzdialený od obce cca. 10 km.

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú vybudované chodníky. Chodník pre peších nie je vybudovaný ani pozdĺž cesty III.

Parkovanie

Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, kostol, cintorín). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivito stojaciach, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Priemysel, energetika, doprava a ťažba nerastných surovín, majú okrem hospodárskeho významu značne negatívny vplyv na krajinno-prírodné prostredie v katastrálnom území obce a jej blízkom okolí. Oblasť charakterizuje značná pestrosť prírodných hodnôt, ale aj rôznorodé spôsoby jeho

hospodárskeho využitia. Prítomnosť NATURA 2000 – CHKO Poľana a potreba zvýšenej ochrany územia ovplyvňuje zákonite aj spoločensko-hospodársku činnosť v obci, ktorá sa prejavuje hlavne v možnosti zakladania len ekologicky nezávadných prevádzok a obmedzených možnostiach hospodárskeho využívania okolitých lesných porastov, vodných tokov a okolitej pôdy.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody

Do katastrálneho územia obce zasahuje lokalita NATURA 2000.

Názov	Poľana
Kód územia	SKCHVU022
Kraj	Banskobystrický
Správca územia	CHKO Poľana
Platnosť k	1.4.2012

Navrhované menežmentové opatrenia

Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne, Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykúšaním burín a nedopaskov, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Predlžovanie obnovnej doby, Zvyšovanie rubnej doby, Odstraňovanie invázných druhov rastlín

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Športové areály, Železničné, lanové a iné dráhy, Diaľkové rozvody elektriny, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Geol. práce s použitím technických geol. prác a geologických povrchových a podzemných diel (šachty, lomové steny...), Diaľnice, Veterné elektrárne, Priemyselné budovy a sklady, Hotely a motely, Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Banské stavby a ťažobné zariadenia - do 1 000 m, Vzletové dráhy, prístavacie dráhy a rolovacie dráhy letísk - do 2 000 m, Spaľovne odpadu - do 1 000 m, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m, Diaľnice - do 200 m.

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- úmyselná ťažba v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- vykonávanie úmyselnej ťažby v lesných porastoch nad 50 rokov od 1. marca do 30. júna v časti uvedenej v prílohe č. 3,
- umiestnenie stavby s výnimkou budovania lesnej cesty alebo zväžnice v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
- odstraňovanie a poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami d'atľa bielochrbtého, d'atľa čierneho, d'atľa hnedkavého, d'atľa prostredného, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, krutihlava hnedého a žiny sivej, ak tak určí štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“),
- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikl'avého, orla skalného, sovy dlhochvostej, včelára lesného a na lokalitách výskytu tetraťa hlucháňa, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- vypaľovanie suchej trávy, existujúcich trávnych porastov, úhorov, medzí a strnísk,
- likvidovanie a zmenšovanie rozlohy a dĺžky remíz, vetrolamov, medzí a solitérnych stromov,
- zmena druhu pozemku z trvalých trávnych porastov a ostatných plôch na iný druh pozemku podľa osobitného predpisu s výnimkou zmeny trvalých trávnych porastov na les, ktoré sú ku dňu účinnosti vyhlášky súvisle porastené drevinami vo veku najmenej 30 rokov; nevztahuje sa na režim zosúlad'ovania stavu pozemkov v súlade s osobitným predpisom; zákaz zmeny druhu pozemku neplatí, ak sa jedná o zmenu druhu pozemku v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou,
- realizovanie rekultivácie a meliorácie, s výnimkou činností realizovaných v súvislosti s obnovou trvalých trávnych porastov od 1. augusta do 15. marca,
- výrub a poškodzovanie drevín mimo lesných pozemkov od 15. marca do 31. júla,
- mechanizované kosenie existujúcich trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha spôsobom od okrajov do stredu,
- kosenie a mulčovanie na hniezdných lokalitách chriašťaťa poľného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- aplikovanie priemyselných hnojív a pesticídov na existujúcich trávnych porastoch, na nelesnej drevinovej vegetácii, úhoroch a medziach,
- aplikovanie rodenticídov mimo hospodárskych budov (15.3.2016, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU022>).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti obec Osrbliie nemá spracovaný územný plán.

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 478/2002 Z.z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z.

- Veľké zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.
- Stredné zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.
- Malé zdroje : Stacionárne zariadenia - domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW (podľa vyhlášky MŽP SR č. 144/2000 Z.z. o požiadavkách na kvalitu palív, o vedení prevádzkovej evidencie a o druhu, rozsahu a spôsobe poskytovaní údajov orgánu ochrany ovzdušia).

Okres Brezno ako aj obec Osrbliie patria medzi územia s vyšším množstvom vyprodukovaných emisií na Slovensku. K najväčším zdrojom znečistenia v regióne patrí:

Tuhé znečisťujúce látky

Harmanec-Kuvert,s.r.o,Brezno/Kotolňa, MO SR,VÚ Nemecká, ZLH Plus, a.s.,Hronec/Kuplova pec, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Pipeco Slovakia,s.r.o.,Brezno/Kotol.

SO₂

Železiarne Podbrezová a.s./Tepláreň, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotol, MO SR, VÚ Nemecká, COOPJednota,NS Č.Balog.

NO_x

ŽeleziarnePodbrezová a.s./Valcov, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň,Železiarne Podbrezová a.s./Kogeneračná jednotka, myWood Polomka s.r.o./Kotolňa, Železiarne Podbrezová a.s./Ťaháreň rúr 2.

CO

Železiarne Podbrezová a.s. /Oceliareň, myWoodPolomka s.r.o.,Kotolňa, ZLH Plus,a.s.,Hronec/Kupl.pec,, Železiarne Podbrezová a.s./Valcovňa rúr, Harmanec-Kuvert s.r.o. Brezno/Kotolňa.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I. a III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Brezno a obci Podbrezová, Hronec, atď.,

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Brezno	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tuhé emisie	0,44	0,55	0,52	0,51	0,51	0,50	0,49	0,53	0,54	0,54	0,51
Oxid siričitý	0,21	0,16	0,16	0,12	0,12	0,10	0,09	0,08	0,09	0,08	0,06
Oxid dusíka	0,25	0,25	0,24	0,23	0,23	0,20	0,21	0,22	0,23	0,22	0,23
Oxid uhoľnatý	0,82	0,96	1,01	0,93	0,94	0,82	0,92	0,98	0,99	0,97	0,93
Tuhé emisie SR	0,85	1,02	0,88	0,71	0,70	0,69	0,67	0,71	0,72	0,73	0,72
Oxid siričitý SR	1,96	1,81	1,78	1,43	1,41	1,30	1,41	1,39	1,19	1,08	0,92
Oxid dusíka SR	1,16	1,14	1,06	0,96	0,94	0,87	0,88	0,88	0,81	0,78	0,75

Oxid uhoľnatý SR	3,87	3,70	3,94	3,74	3,64	3,00	3,38	3,65	3,60	3,54	3,82
Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/											

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Brezno jeden z najviac znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k poklesu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Brezno	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tuhé emisie	551,0	700,0	663,4	639,2	645,0	636,6	622,1	674,1	684,3	679,2	643,5
Oxid siričitý	268,0	200,0	209,0	147,7	150,0	125,2	108,7	100,0	112,9	97,2	72,6
Oxid dusíka	312,0	316,0	305,3	292,5	290,0	252,9	266,7	278,3	287,8	279,1	286,5
Oxid uhoľnatý	1 041,0	1 212,0	1 289,1	1 178,3	1 189,0	1 035,5	1 167,3	1 244,8	1 254,5	1 230,6	1 176,3
Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/											

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynofikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste III triedy, ktorá prechádza centrálnou časťou obce Osrbliie.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2011 - 2015 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Banskobystrického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja 2011 - 2015, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Osrbliie na roky 2011 – 2015. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	221,98	257,35	248,37	247,88	271,72	261,70	270,83	267,69	274,92	260,83	282,58

Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	8,82	5,09	3,04	8,38	9,19	24,51	37,73	36,14	51,10	40,74	58,63
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	213,16	232,78	222,90	219,87	236,97	229,95	232,47	224,34	223,75	192,23	217,12
% zhodn. kom. odpadu	3,97	1,98	1,22	3,38	3,38	9,37	13,93	13,50	18,59	15,62	20,75
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	57,81	21,71	39,62	37,76	31,06	53,94	42,00	36,69	50,83	20,69	8,76
% zhod. kom. odp. ako druhot. s.	32,48	28,74	52,98	53,67	65,84	39,37	44,58	48,53	47,41	53,92	51,82

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy lesov a polôch s poľnohospodárskou činnosťou, ako aj so zastavanou plochou obce Osrblie a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z lesníckej výroby a únikmi zo septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj lesnícka výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, ťažba, manipulácia s drevom, atď.).

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Na území obce Osrblie sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav. Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory lesných podnikov. V obci Osrblie nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Absencia kanalizácie predstavuje jeden z najväčších príčin znečisťovania povrchových a pri priesakoch aj podzemných vôd.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Podkapitola obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcnosti v oblasti ľudských zdrojov. Podrobná analýza je nevyhnutná na ciele plánovanie verejných služieb, ako aj komplexnej infraštruktúry. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Osrblie k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Osrblie (rok 2011 – SODB 2011)

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Osrblie	386	177	46	63	377

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 386 obyvateľov, pričom žien bolo 177. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Osrblie podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (83,12 %). Malá časť sa hlási ku Evanjelickému vierovyznaniu – 1,02 %.

Bývajúcce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	325	83,12
bez vyznania	24	6,14
nezistené	20	5,12
Evanjelické	4	1,02
Kresťanské zbory	3	0,77
iné	10	2,56

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,40 %, maďarská národnosť bola zastúpená 0,26 %. Obyvatelia s nezistenou národnosťou boli zastúpení 3,07 %.

Bývajúcce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	373	95,40
nezistená	12	3,07
Maďarská	1	0,26

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Osrblie bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Obec Osrblie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
k 1.1.	385	384	382	391	388	388	386	395	380	381	391
k 30.6.	386	387	391	388	391	387	384	388	381	386	385
k 31.12	384	382	391	388	388	386	384	380	381	391	379
muži 1.7.	205	206	209	205	206	203	203	209	207	211	211
ženy 1.7.	181	181	182	183	185	184	181	179	174	176	175
Index	-	0,995	1,024	0,992	1,000	0,995	0,995	0,990	1,003	1,026	0,969
Priemer Ix											0,999

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 5 obyvateľov. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,999, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 1,3 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2013 a 2006, kedy stúpol počet obyvateľov o 10 a 9 osôb. K rokom s najvyšším poklesom obyvateľstva patrili roky 2014 kedy klesol počet obyvateľov o 12.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Osrblie.

Prirodzený prírastok

Obec Osrblie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HMPP	-1,49	-1,82	-1,91	-1,66	-1,28	-0,33	-2,07	-0,31	-2,97	-1,67	-1,95
prirodzený prírastok	-6	-1	1	-9	2	-4	-3	0	-5	4	-5
hrubá miera pr. príro.	-15,54	-2,58	2,56	-23,2	5,12	-10,34	-7,81	0	-13,14	10,36	-12,99

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov len v roku 2006, 2008 a 2013. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v rokoch 2007 a 2004, kedy klesol počet obyvateľov o 9 a 6.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Osrbliie. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2011, kedy hrubá miera dosiahla 10,32. Do roku 2014 klesol tento počet na 8,79. V súčasnosti je v obci pôrodnosť náhodná, bez možnosti identifikovania trendu. Najviac narodených bolo zaznamenaných hlavne v roku 2013.

Počet živonarodených											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	9,45	10,21	9,29	9,30	9,88	10,25	10,00	10,32	8,75	9,53	8,79
narodení	2	4	2	2	6	2	2	6	2	8	2
živonarodení	2	4	2	2	6	2	2	6	2	8	2
hrubá miera živorod.	5,18	10,34	5,12	5,15	15,35	5,17	5,21	15,48	5,26	20,73	5,19

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje klesajúce tendencie. V obci sa potraty v sledovanom období vyskytli v roku 2004, 2006, 2007, 2010, 2011, 2013 a 2014.

Počet potratov											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	4,95	4,31	4,03	4,06	3,94	3,1	3,55	3,62	3,6	3,39	2,82
potratovosť	1	0	2	3	0	0	1	1	0	1	1
hrubá miera potratovosti	2,59	0	5,12	7,73	0	0	2,6	2,58	0	2,59	2,6
index potratovosti	50	0	100	150	0	0	50	16,67	0	12,5	50
ukončené tehotenstvá	3	4	4	5	6	2	3	7	2	9	3
hrubá miera uk. tehot.	7,77	10,34	10,23	12,89	15,35	5,17	7,81	18,06	5,26	23,32	7,79

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 11,20 na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2010. V prípade obce Osrbliie sa počet zomretých vyvíja náhodne, a je problematické určenie trendu. Kým v roku 2004 boli evidovaní 8 zomretí, v roku 2014 to bolo 7 zomretých. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2007.

Počet zomretých											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	10,94	12,03	11,2	10,96	11,15	10,58	12,07	10,63	11,72	11,19	10,74
zomretí	8	5	1	11	4	6	5	6	7	4	7
hrubá miera úmrtnosti	20,73	12,92	2,56	28,35	10,23	15,5	13,02	15,48	18,4	10,36	18,18

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prísťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok pozitívny trend vo väčšine rokov sledovaného obdobia.

Saldo sťahovania											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	-2,28	-1,25	-1,7	-2,22	-1,14	-2,82	-3,22	-2,4	-2,97	-4,16	-3,67
migračné saldo	5	-1	8	6	-2	2	1	-15	6	6	-7
hr. miera migr. salda	12,95	-2,58	20,46	15,46	-5,12	5,17	2,6	-38,71	15,77	15,54	-18,18

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2011 a to 15 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Osrbliie. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vysťahovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
prist'ahovaní	12	8	16	16	3	8	9	2	7	10	5
vyst'ahovaní	7	9	8	10	5	6	8	17	1	4	12

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

V sledovanom období postupne počet vyst'ahovaných narastal do roku 2007, 2011 a 2014. V roku 2004 bolo evidovaných 7 vyst'ahovaných. V roku 2014 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu rovnako 12. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2007 a 2004, kedy sa do obce prist'ahovalo 16 a 12 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese kladnú hodnotu v žiadnom roku.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	-3,77	-3,06	-3,61	-3,88	-2,41	-3,15	-5,29	-2,71	-5,95	-5,83	-5,62
celkový prírastok	-1	-2	9	-3	0	-2	-2	-15	1	10	-12
hrubá miera celk. pr.	-2,59	-5,17	23,02	-7,73	0	-5,17	-5,21	-38,71	2,63	25,91	-31,17

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2011 a 2014, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu - 15 a - 12.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Osrbliie. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2004 pripadalo 4,52. Do roku 2014 mierne klesol počet na 4,23.

Počet sobášov											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	4,52	4,03	4,31	4,33	4,22	4,04	4,29	4,01	4,29	4,08	4,23
sobášnosť	2	1	1	3	3	4	1	2	1	1	0
hrubá miera sobášnosti	5,18	2,58	2,56	7,73	7,67	10,34	2,6	5,16	2,63	2,59	0

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia ale náhodná, ako v prípade okresu. Sobáše boli v obci evidované v každom roku. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pod úrovňou okresu. Rozvody sa v obci vyskytli len náhodne a to v roku 2007 a 2011.

Počet rozvodov											
Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. Brezno HM	2,25	1,48	2,21	2,03	1,82	1,93	2,21	1,71	2,1	1,51	1,77
rozvodovosť	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0
hrubá miera roz.	0	0	0	2,58	0	0	0	5,16	0	0	0
index rozvodovosti	0	0	0	33,33	0	0	0	100	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je hlboko pod úrovňou Slovenska a okresu. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2004 dosiahla hustota hodnotu 16,07 a do roku 2014 mierne klesla na hodnotu 16,03.

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

Obec Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SR	109,77	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51
okr. Brezno	51,58	51,39	51,21	50,97	50,81	50,72	50,49	50,71	50,49	50,2	49,91
Obec Osrbliie	16,07	16,11	16,28	16,16	16,28	16,11	15,99	16,14	15,84	16,07	16,03

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	384	382	391	388	388	386	384	380	381	391	379
0	2	4	2	3	5	3	2	6	2	8	3
1-4	15	13	14	11	11	15	15	12	16	14	16
5-9	14	14	13	15	15	15	18	16	12	12	13
10-14	24	20	22	14	14	12	12	15	18	19	18
15-19	13	18	19	27	30	30	23	20	14	15	13
20-24	28	23	24	20	14	12	17	19	27	27	26
25-29	37	37	33	33	31	28	27	23	20	19	17
30-34	24	25	31	31	31	33	34	28	28	26	26
35-39	25	27	26	30	28	27	30	28	30	31	29
40-44	24	23	24	23	32	25	24	26	30	28	24
45-49	36	32	31	27	17	24	24	24	24	33	26
50-54	42	34	34	38	37	41	35	33	26	16	24
55-59	21	30	35	38	42	40	31	30	36	38	42
60-64	16	17	16	15	19	20	32	40	37	40	39
65-69	13	15	16	18	13	17	14	18	18	21	20
70-74	17	16	10	10	15	10	12	11	13	14	16
75-79	15	15	20	16	13	13	12	9	10	9	8
80-84	16	16	14	13	12	12	12	14	11	9	10
85-89	1	1	5	5	7	7	8	7	7	9	6
90-94	1	2	2	2	2	2	1	1	2	3	3
95-99	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 55 – 64. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Osrbliie.

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2026 by mal počet obyvateľov klesnúť na 377.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Spolu	381	380	380	381	382	383	379	380	379	378	377
0-4	5	5	6	6	6	6	6	7	7	7	7
5-9	15	15	16	16	16	16	16	16	17	17	17
10-14	14	13	13	13	13	13	14	14	14	15	15
15-19	18	19	19	20	20	20	21	21	21	20	19
20-24	17	17	16	16	15	15	15	14	14	13	13
25-29	23	23	23	23	23	23	23	24	24	24	24

30-34	17	17	16	16	16	16	15	15	15	14	14
35-39	25	25	24	23	23	23	22	22	21	19	18
40-44	31	32	32	32	33	33	34	34	35	35	35
45-49	28	28	29	29	29	30	30	30	31	31	31
50-54	23	22	22	21	20	20	19	19	18	17	17
55-59	22	23	23	24	24	25	25	26	26	27	27
60-64	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
65-69	39	38	37	36	36	35	34	33	33	32	31
70-74	21	21	22	23	23	24	24	25	26	26	27
75-79	16	16	18	20	21	21	18	17	16	15	14
80-84	8	5	4	3	2	1	1	2	2	3	4
85-89	9	8	7	7	6	6	5	4	4	3	3
90-94	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4
95-99	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ďalšie demografické charakteristiky

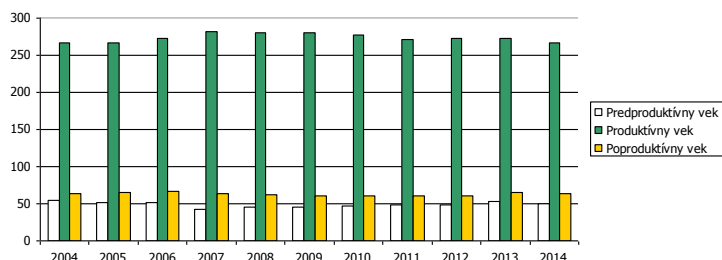
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast, a do roku 2012 pokles. V roku 2014 bol evidovaný počet obyvateľov v poproduktívnom veku 63. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 5 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal stagnáciu. Nárast bol zaznamenaný do roku 2007.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	55	51	51	43	45	45	47	49	48	53	50
Produktívny vek	266	266	273	282	281	280	277	271	272	273	266
Poproduktívny vek	63	65	67	63	62	61	60	60	61	65	63

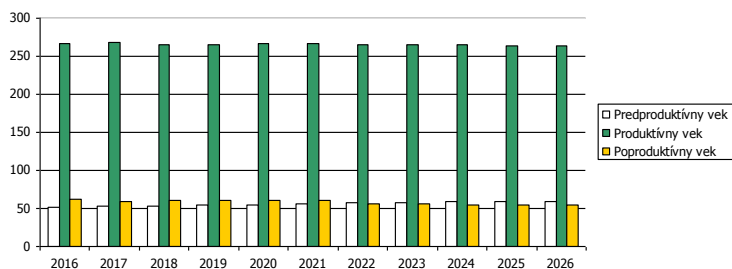
Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k poklesu vo vekovej skupine predproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2026.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2026

Do roku 2026 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine predproduktívneho veku. Skupina v predproduktívneho veku by mala stúpnuť do roku 2026 na 58 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Predproduktívny vek	52	53	54	55	55	55	58	58	59	59	58
Produktívny vek	267	268	266	265	266	267	265	266	265	264	263
Poproduktívny vek	62	59	60	61	61	60	56	56	55	55	55

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 55 do 59 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2004 až 2014 bol zaznamenaný v skupine 20 až 29 a 45 až 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2004 a 2014

Vek	2004	2014	rozdiel 2014 -2004
15-19	13	13	0
20-24	28	26	-2
25-29	37	17	-20
30-34	24	26	2
35-39	25	29	4
40-44	24	24	0
45-49	36	26	-10
50-54	42	24	-18
55-59	21	42	21
60-64	16	39	23

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra nie je vyhovujúca. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba (82) a terciárnom sektore – 78 obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
Osrblie	188	142	9	82	78	139

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Osrblie. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 142 obyvateľov, čo tvorí 75,53 %.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,40 %, maďarská národnosť bola zastúpená 0,26 %. Obyvatelia s nezistenou národnosťou boli zastúpení 3,07 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	373	95,40
nezistená	12	3,07
Maďarská	1	0,26

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s učňovským vzdelaním bez maturity (28,39 %) a so stredným odborným vzdelaním s maturitou – 16,11 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa tvorili skupinu 3,32 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

dosiahnuté vzdelanie	počet	%
úplné stredné odborné (s maturitou)	63	16,11
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	13	3,32
bez školského vzdelania	46	11,76
učňovské (bez maturity)	111	28,39
základné	49	12,53
stredné odborné (bez maturity)	59	15,09
úplné stredné všeobecné	11	2,81
nezistené	9	2,30
úplné stredné učňovské (s maturitou)	16	4,09
vysokoškolské bakalárske	3	0,77
vysokoškolské doktorandské	1	0,26

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2014

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne nevyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a odborným vzdelaním s maturitou.

Vývoj nezamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2014 bolo v obci evidovaných 35 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 13,2 %.

Nezamestnaní v obci	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Osrbliie	44	33	30	23	25	41	36	37	34	29	35
z toho ženy	22	17	15	14	15	18	21	20	20	13	14
Produktívny vek	266	266	273	282	281	280	277	271	272	273	266
Miera nezamestnanosti	16,5	12,4	11,0	8,2	8,9	14,6	13,0	13,7	12,5	10,6	13,2

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2008 klesajúci trend. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Banskobystrický kraj	19,50	18,32	16,12	14,10	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81	18,26	17,22
Okres Brezno	18,06	15,04	13,30	10,81	11,35	18,36	18,00	18,41	19,15	15,97	13,41
Muži	15,87	12,88	10,57	8,11	8,94	17,31	16,13	17,08	17,73	14,59	11,94
Ženy	20,78	17,68	16,68	14,27	14,44	19,68	20,43	20,05	20,87	17,59	15,12

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2014 dosiahla úroveň 15,12 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2012 (17,73 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel mierne narastá. K znižovaniu podielu dochádza aj v prípade skupiny od 25 do 34 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 21,3 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Okr. Brezno	17,2	17,0	16,2	16,2	16,9	16,6	16,0	16,6	18,4	17,6	18,8
15-24	25,4	24,7	24,2	23,9	21,2	22,1	22,7	22,9	23,2	21,9	21,3
25-34	38,5	37,7	38,7	37,3	36,6	35,7	35,2	34,0	34,9	34,2	33,6
35-49	18,8	20,7	20,9	22,5	25,3	25,6	26,1	26,5	23,5	26,3	26,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných od 13 do 18 mesiacov.

Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Brezne, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia a obchod. Silne zastúpené je aj doprava a skladovanie. Od roku 2008 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne zvýšil (20,03 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade verejnej správy.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE					
	2009	2010	2011	2012	2013
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	6,5	6,9	4,6	4,9	7,9
Priemysel spolu	45,7	47,2	42,8	38,0	39,0
Priemyselná výroba	43,8	44,4	40,4	36,4	37,7
Dodávka elektriny, plynu, pary ...	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Dodávka vody; čistenie a odvod ...	1,8	2,6	2,3	2,3	2,4
Veľkoobchod a maloobchod; oprava...	7,2	6,0	9,6	10,9	13,4
Doprava a skladovanie	4,0	5,1	3,3	3,2	3,2
Ubytovacie a stravovacie služby	1,1	1,3	2,6	1,0	1,0
Informácie a komunikácia	2,9	1,0	1,0	1,0	1,0
Finančné a poisťovacie činnosti	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,8	0,5	0,5	0,7	0,5
Odborné, vedecké a technické činnosti	1,4	1,2	0,9	1,0	1,1
Administratívne a podporné služby	1,3	1,3	1,3	2,1	2,2
Verejná správa a obrana; povinné...	11,0	10,9	11,5	14,7	9,4
Vzdelávanie	11,0	12,5	16,4	12,9	13,1
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	7,6	5,5	5,3	6,7	5,0
Umenie, zábava a rekreácia	0,2	0,2	0,2	0,9	0,9
Ostatné činnosti	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v lesníckych podnikoch. Ďalej je to v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba (82) a terciárnom sektore – 78 obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
Osrbliie	188	142	19	82	78	139

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Osrbliie. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 142 obyvateľov, čo tvorí 75,53 %.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Osrbliie je bývanie. Prevažuje len individuálna bytová výstavba. Nasledujúca tabuľka prezentuje početnosť bytového fondu v súčasnosti.

Obývané byty a domy (2011)

	Byty spolu	v rodinnom dome	Domy
Obec Osrbliie	129	129	128

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V obci Osrbliie bolo v roku 2011 evidovaných 129 bytov. Z nich v rodinnom dome bolo 129 bytov. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z dôvodu rekreácie – 74.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
0	74	1	1	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najväčšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (101).

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
16	101	0	0	7

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Osrbliie disponuje plochou od 81 do 120 m² – 69 bytov. Byty so 40 až 80 m² neboli zastúpené v počte 32.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	do 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
v RD	1	32	69	27

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty 3 a 5+ izbové. Tretou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty s 2 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 12.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
3	12	51	24	39

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Vlastný zdroj pitnej vody mali 4 domácnosti. V obci je vybudovaný vodovod na ktorých je napojených 111 domácností.

Byty podľa zásobovania vodou v RD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
111	4	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentujú nasledujúce tabuľky. Celkovo bol v roku 2011 pripojených do siete internet 36 bytov, a pevnou linkou disponovalo 37 bytov.

Vybavenosť bytov a domácností v obci v RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
96	47	64	37	36

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Osrblie je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Iný typ vykurovania využívali cca. 31 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
3	74	31	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených pevným palivom - 102 a elektrickou energiou – 12 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
0	12	0	102	0	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2014 klesol ich počet na 23 osôb. K výraznému poklesu došlo v roku 2011.

Fyzické osoby - podnikatelia

o. Osrblie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyz. osoby – podnik.	11	17	25	30	31	28	31	27	27	29	28
Živnostníci	11	17	25	29	31	28	30	26	25	26	23
Slobodné povolania	0	0	0	1	0	0	1	1	2	3	5

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet podnikateľských osôb. Celkovo je v obci činných 10 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 8 ziskových a 2 neziskové subjekty.

Právnické osoby v obci

o. Osrbliie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	3	3	4	4	4	4	6	7	10	10	10
Práv. osoby ziskové	1	1	2	2	2	2	4	5	8	8	8
Práv. osoby neziskové	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

V skupine ziskových subjektov je situácia stabilizovaná:

1. FINSERVIS BREZNO s.r.o.
2. KEJDA Nemecká s.r.o.
3. KŇAZÍK SLOVAKIA PLUS s.r.o.
4. KOSPOL
5. les-drevo M+J, s.r.o.
6. Miestny národný výbor Osrbliie
7. NAMIS s.r.o.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov v regióne podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti priemyselnej výroby, stavebníctva, obchodu a obchodných činností. Pomerne vysoké % (20,7) je orientovaných na poľnohospodárstvo a lesníctvo.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a	18,8	18,2	19,2	18,4	17,7	20,5	20,7
Priemysel spolu	21,3	19,1	19,3	19,9	21,1	20,7	21,9
Priemyselná výroba	21,3	19,0	19,2	19,8	21,0	20,7	21,9
Dodávka elektriny, plynu, pary a ...	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dodávka vody; čistenie a odvod ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stavebníctvo	15,8	16,7	16,7	16,7	17,6	16,6	17,1
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ...	21,2	20,1	18,8	18,1	17,7	15,8	15,2
Doprava a skladovanie	3,8	4,1	4,3	4,4	4,6	4,4	3,0
Ubytovacie a stravovacie služby	4,7	5,3	5,0	4,8	4,5	4,5	4,3
Informácie a komunikácia	1,3	1,5	1,5	1,5	1,4	1,6	1,6
Finančné a poisťovacie činnosti	0,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
Odborné, vedecké a technické činnosti	5,7	7,1	7,2	7,5	7,1	7,1	6,8
Administratívne a podporné služby	1,4	1,5	1,7	1,7	1,7	2,2	2,6
Vzdelávanie	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Umenie, zábava a rekreácia	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5
Ostatné činnosti	3,4	3,7	3,7	4,0	3,6	3,7	3,8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v oblasti obchodu, nehnuteľností a obchodných činností a priemysle. Pomerne silo sú zastúpené aj subjekty v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva.

Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ...	10,9	11,7	11,5	11,1	10,9	11,0	10,8
Priemysel spolu	14,1	13,7	13,2	12,9	12,3	11,9	11,2
Ťažba a dobývanie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Priemyselná výroba	13,7	13,0	12,6	12,3	11,7	11,3	10,6
Dodávka elektriny, plynu, pary a ...	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Dodávka vody; čistenie a odvod ...	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Stavebníctvo	8,8	8,6	9,6	9,8	10,1	9,7	9,7
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ..	27,9	27,9	26,4	26,1	26,3	26,0	26,0
Doprava a skladovanie	4,8	4,1	3,8	3,8	4,2	4,4	5,9
Ubytovacie a stravovacie služby	6,5	6,5	6,3	6,4	5,5	5,9	5,4
Informácie a komunikácia	3,1	3,1	3,4	3,4	4,0	4,6	4,3
Finančné a poisťovacie činnosti	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4

Činnosti v oblasti nehnuteľností	4,0	3,9	4,4	4,2	4,0	3,8	3,7
Odborné, vedecké a technické činnosti	7,6	8,2	9,0	9,1	9,4	9,9	10,0
Administratívne a podporné služby	4,1	4,2	4,3	4,7	5,1	4,5	4,9
Vzdelávanie	0,7	0,7	0,7	0,9	0,8	0,7	0,7
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,5	3,7	3,9	4,1	4,1	4,0	3,9
Umenie, zábava a rekreácia	3,1	2,9	2,6	2,5	2,3	2,1	1,8
Ostatné činnosti	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8	1,0	1,3

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Osrblie, ktorá je začlenená do okresu Brezno, kraj Banskobystrický. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 228,8 ha, z čoho orná pôda zaberá 23,3 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 192,4 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere postupne, aj keď veľmi mierne klesá. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 9,5 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Osrblie											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
% z celkovej výmery	10,3	10,3	10,3	10,3	10,1	10,1	10,1	9,5	9,5	9,5	9,5
Pol'. pôda - spolu	246,4	246,3	246,3	246,3	242,4	242,4	242,0	229,0	228,9	228,9	228,8
- orná pôda	24,1	24,1	24,1	24,1	24,0	24,0	23,4	23,4	23,3	23,3	23,3
- záhrada	13,0	13,0	13,0	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
- tr. trávny porast	209,3	209,2	209,2	209,1	205,3	205,2	205,5	192,4	192,4	192,4	192,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky, aj keď ich celková produkcia výrazne klesla.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny spolu	2,90	3,65	3,22	2,62	2,87	3,31	3,67	2,02	3,06	3,49	3,10
Obilniny	2,90	3,65	3,00	2,62	2,87	3,31	3,67	2,26	3,06	3,49	3,10
Olejniny	1,46	2,56	1,06	1,85	2,24	3,14	2,43	1,72	0,64	0,45	0,5
Zemiaky	13,11	14,06	15,24	15,85	14,32	17,34	16,60	5,77	12,99	12,16	6,43
Viacročné krmo.	4,77	4,83	4,15	4,63	4,83	5,84	4,51	5,61	4,19	5,17	4,26

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Brezno. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a oviec.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Okres Brezno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	34,4	32,6	29,8	31,4	34,5	32,8	34,7	32,8	34,9	32,9	32,9
B	16,0	15,5	13,4	14,0	15,2	13,7	15,3	14,1	15,7	15,0	15,0
C	81,1	75,9	73,9	80,5	88,5	92,6	93,9	96,7	95,9	98,2	98,2
D	84,7	87,1	86,7	78,3	60,8	58,3	54,5	39,5	40,0	36,4	36,4
E	622,1	2 237,3	2 480,7	2 485,4	669,4	2 864,2	679,9	2 644,4	2 561,3	2 891,7	2 891,7
F	565,4	562,5	563,5	557,9	597,0	612,7	607,4	598,6	646,1	599,8	599,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ. p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošipané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k

ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nenachádza materská škola, ani základná škola. Deti navštevujú materskú a základnú školu v Hronci.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Brezne, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Brezno.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Brezno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	9	9	9	11	12	12	17	18	18	20	19
Počet miest k 31.12 spolu	485	489	503	535	521	565	555	588	633	592	600
P.m. v domov. dôchodcov	167	176	175	175	161	161	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre pos. dosp.	101	99	113	217	223	241	227	247	292	224	307
P.m. v DSS pre postih. deti	146	143	142	47	45	40	16	32	62	32	32
P.m. v detských domovoch	71	71	73	82	78	89	91	93	94	102	105
Zariadenia pre seniorov	0	0	0	0	0	0	139	142	103	124	111

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným so základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Obec nemá zriadený svoj zdravotný obvod. V obci sa žiadne zdravotnícke zariadenie nenachádza. Obyvatelia môžu navštevovať zdravotné stredisko v Hronci, Valaskej, Podbrezovej, prípadne vyššiu zdravotnú starostlivosť v okresnom meste Brezno.

2.13. ŠPORT

Obyvatelia majú v obci dobré možnosti športového vyžitia. V obci je vybudované len futbalové ihrisko a menšie hracie plochy. V obci je činný športový futbalový klub. Obec vybudovala pre menšie ihrisko pre menšie vekové ročníky. V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku, poľovníctvo. Najväčšie zastúpenie reprezentuje populárny biatlonový šport, ktorý má v Osrblii trvalé miesto a podporu všetkých obyvateľov. Areál funguje pod názvom Národné biatlonové centrum a Slovenský zväz biatlonu v ňom vytvára materiálne-technické aj športové podmienky pre tréning v lete i v zime. Areál je dejiskom organizovania všetkých vrcholových medzinárodných podujatí v biatlone na Slovensku. V roku 1997 sa tu konali Majstrovstvá sveta v biatlone (15.3.2016, <http://www.osrbliie.sk/historia-obce/>).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely. V obci sa organizujú aj kultúrne podujatia. Obyvatelia si život spestrujú rôznymi kultúrnymi a športovými aktivitami. Najmä pre deti i mládež sa konajú rôzne táboráky, požiarne cvičenia, športové dni a samozrejme pre všetkých tanečné zábavy. Nechýbajú ani fašiangové sprievody, stavaná „máje“, mikulášske posedenia.

Kultúrne pamiatky

V obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie s drevenou plastikou z druhej polovice 15. storočia. V lokalite Tri vody pri Osrblii stojí najstaršia vysoká pec v Uhorsku postavená v roku 1795. V zalesnenej doline pod masívom Ľubietovského Vepra, pri obci Osrbliie na strednom Slovensku, sa nachádza prvá vysoká pec v Uhorsku. Vo vysokej peci, ktorá ako palivo používala drevené uhlie, sa vyrábalo surové železo. V železiarni na Troch vodách odlievali rúry, kachle, železný riad ako aj delové gule. V rokoch 1867 až 1868 celý komplex zmodernizovali a prestavali na vyššiu kapacitu. Železiareň v roku 1882 vyhorela a neskôr ju rozobrali. Časť pece sa našťastie zachovala a jej 8,5 m vysoký plášť zakonzervovali (15.3.2016, <http://slovakia.travel/vysoka-pec-tri-vody-pri-osrblii>).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska sledovania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobý vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobý stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobo zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr.

- podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
 - zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
 - podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
 - radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
 - radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
 - významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Priamo v obci sa nachádzajú ubytovacie zariadenie. Ubytovanie je možné priamo v biatlonovom areáli. Zrekonštruovaný hotel ponúka možnosť využitia počas celého roka na rôzne aktivity a trávenie letnej i zimnej dovolenky. Ďalšie možnosti ubytovania v obci sú v súkromí – v penziónoch, apartmánach a privátoch (15.3.2016, <http://www.osrbliie.sk/historia-obce/>).

Hotel Zerrenpach: celková kapacita 108 - 116 lôžok typu Klasik, Panoráma, Business, Economy a Lux***, Izby 2-lôžkové, 3-lôžkové a 4-lôžkové, Každá izba je vybavená TV, telefónom a vlastnou kúpeľňou s WC, Apartmány sú vybavené obývacou časťou, spálňou, TV so satelitom, telefónom a kúpeľňou s WC, Nočný Bowling Pub, Posilňovňa, Zerrenlandiu s plážovým volejbalom, altánkom a detským športovo-zážitkovým detským ihriskom, minigolfom a exteriérovým maxi-šachom, Detský kútik, Vonkajší altánok (80 miest), Letná kolibka (20 miest), Kongresovú sálu s kapacitou pri školskom sedení 115 miest, Banketovú miestnosť s maximálnou kapacitou 38 miest, Vlastnú reštauráciu s letnou terasou (široká ponuka jedál, v lete gril party, pizza pec na drevo), Prízemie a reštaurácia sú bezbariérové (15.3.2016, <http://www.zerrenpach.sk/uvod/hotel-zerrenpach-ponuka/>).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY

Priamo v obci sa nachádza stravovacie zariadenie v tunajšom hoteli Zerrenpach.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Cestový ruch v obci je spojený s bohatou športovou tradíciou ako aj s kultúrne historickými pamiatkami. Pamiatkou na významnú železiarsku históriu obce sú zvyšky vysokej pece vykurovanej dreveným uhlím z roku 1795 v lokalite Tri Vody. Názov Tri Vody je odvodený od sútoku troch potokov z dolín Gazdovej, Prostrednej a Hámornej, ktoré sa zlievajú do jedného potoka nazývaného Osrblianka. Sakrálnou pamiatkou obce je rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie s drevenou plastikou z druhej polovice 15. storočia (Panna Mária s Ježiškom), ktorá pochádza z pôvodného dreveného kostolíka. Bol prestavaný v roku 1935 zo staršieho sakrálného objektu. Návštevníkov obce určite zaujme aj pôvodná ľudová architektúra v podobe malebných dreveníc. V roku 1996 zasiahla obec silná veterná smršť, ktorá spôsobila obrovské škody na okolitých lesoch a majetkoch. Na pamiatku a ochranu pred ničivou silou prírody postavili členovia Dobrovoľného hasičského zboru kríž na vrchu Štompová skala. Príroda ponúka možnosti letnej i zimnej turistiky a v jej okolí sú vybudované chodníky pre peších k studničkám a prameňom, cyklistické trasy. Novodobú históriu obce reprezentuje populárny biatlonový šport, ktorý má v Osrblii trvalé miesto a podporu všetkých obyvateľov. Areál funguje pod názvom Národné biatlonové centrum a Slovenský zväz biatlonu v ňom vytvára materiálo-technické aj športové podmienky pre tréning v lete i v zime. Areál je dejiskom organizovania všetkých vrcholových medzinárodných podujatí v biatlone na Slovensku. V roku 1997 sa tu konali Majstrovstvá sveta v biatlone. Ubytovanie je možné priamo v areáli. Zrekonštruovaný hotel ponúka možnosť využitia počas celého roka na rôzne aktivity a trávenie letnej i zimnej dovolenky. Ďalšie možnosti ubytovania v obci sú v súkromí – v penziónoch, apartmánach a privátoch (15.3.2016, [www.osrbliie .sk](http://www.osrbliie.sk)).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bežné príjmy	132 737	98 902	111 144	107 047	133 003	127 123
Bežné výdavky	118 437	95 022	104 898	99 455	101 713	108 865
Kapitálové príjmy	0	140 000	49 798	0	0	1 177
Kapitálové výdavky	11 500	100 910	51 313	2 385	91 943	8 000
	0	0				
Príjmy finančných operácií	0	4 347	0	0	75 000	144
Výdavky finančných operácií	2 800	3 307	4 4156	4 136	13 258	8 668
Príjmy celkom	132 737	243 249	160 943	107 047	208 003	128 444
Výdavky celkom	132 737	199 240	160 627	105 976	206 914	125 533

Zdroj: OcÚ Osrblie, 2015

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Osrblie. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS	
Sídlo matričného úradu	Hronec
Sídlo pracoviska daňového úradu	Brezno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Podbrezová
Sídlo Okresného súdu	Brezno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Brezno
Sídlo pracoviska okresného úradu	Brezno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Brezno

Sídlo Obvodného úradu životného prostredia
ŠÚ SR

Brezno

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Osrblie je súčasťou Banskobystrického kraja. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobo nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, údržbové investície na obecnom úrade, kultúrnom dome, v rámci obecného cintorína. Obec čiastočne vybudovala splaškovú kanalizačnú sieť s ČOV, ktorá má v súčasnosti 70 % pokrytie. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev. Zväčša išlo o investične nenáročné projekty. V obci bol vybudovaný biatlonový areál.

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Osrbliie nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie. Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

		Výkon	
		vysoký	nízky

Dôležitosť	vysoká nízka	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
		3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Osrbliie a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 228,8 ha katastra obce, - cca. 2124,2 ha lesných pozemkov, - 8 podnikateľské subjekty – právnická osoba, - celkovo 28 podnikateľských subjektov fyzické osoby, - lesné hospodárstvo s dlhoročnou tradíciou, - exotencia ubytovacích zariadení, - existencia stravovacích zariadení, - 2 predajne potravinárkeho tovaru, - 2 predajne nepotravinárkeho tovaru, - bohatá biatlonová tradícia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Brezna, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - slabá dostupnosť krajského mesta Banská Bystrica, - absentujúca železničná doprava priamo v obci, - nízky počet mladých ľudí, - nedobudovaná infraštruktúra v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<div> <div>Stratégia SO</div> <div>11</div> <div>6</div> </div>	<div> <div>12</div> <div>7</div> <div>Stratégia WO</div> <div>5</div> </div>
T hrozby	<div> <div>Stratégia ST</div> <div>5</div> </div>	<div> <div>Stratégia WT</div> </div>

--	--	--

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Problémom obce je nízky počet obyvateľov a nevybudovaná podnikateľská základňa.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta III zabezpečuje rýchlu dostupnosť okresného mesta Brezno, ako aj spádovej obce Podbrezová, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií, - hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Banská Bystrica, - dobré pokrytie obce zastávkami SAD, - dostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty III (Osrbliie – Hronec), - zlý technický stav mosta medzi Novou a Anderlovou ulicou, - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III, - nevyhovujúci stav autobusovej zastávky, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia, - neodstatočná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>5</p> <p>2</p>	<p>8</p> <p>Stratégia WO</p> <p>3</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>1</p> <p>9</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia 1 cintorína, - existencia priestorov pre rozšírenie miestneho cintorína, - dobré pokrytie územia verejným osvetlením, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov – Orange, T - mobile, O2, - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – vysoká

<ul style="list-style-type: none"> - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - vybudovaný verejný vodovod s vlastným zdrojom pitnej vody, - existencia plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“, - existencia plôch IBV v lokalite „Novej ulice“, - existencia plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou, 	<ul style="list-style-type: none"> - ekonomická náročnosť, - nevyhovujúci stav domu smútku, - nevybudovaná rozvodná sieť plynu, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - potrebná dostavba vodovodnej siete na Novej ulici, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia verejného osvetlenia (LED) a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>8</p> <p>4</p>	<p>11</p> <p>7</p> <p>4</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>4</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Osrblie na roky 2011-2015, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, - na 70 % vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná splašková kanalizačná sieť (Dolná a Horná ulica), - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Osrblianka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba obecného kompostoviska, - dostavba splaškovej kanalizačnej siete, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd potoka, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,

<ul style="list-style-type: none"> - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>7</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>11</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>9</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>8</p> <p>Stratégia WT</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, - prechádzajúce hydrické koridory - Osrblianka, - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - obec Osrblie sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, - prítomnosť lokality NATURA 2000 CHKO Poľana, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na vodnom toku mimo centrum obce nie sú vybudované regulačné objekty, - nedobudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia koryta potoka Osrblianka, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>7 2</p>	<p>12</p> <p>3</p> <p>5</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>9</p> <p>Stratégia WT</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Banskobystrickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...), - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotného strediska – najbližšie v obci Hronec, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti, - nevyhovujúci stav bytového fondu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - výstavba nájomného bytového domu, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov

<ul style="list-style-type: none"> začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> o zamestnanie na podporované pracovné miesta, nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>8</p>	<p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>4</p> <p>Stratégia ST</p> <p>13</p>	<p>3</p> <p>7</p> <p>Stratégia WT</p> <p>5</p>

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **WT** – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Brezno.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> existencia poľovníckych revírov, možnosti rozvoja turistiky, existencia futbalového ihriska, existencia športového klubu, rozostavaný biatlonový areál, dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu, vybudované detské ihrisko, 	<ul style="list-style-type: none"> absencia materskej a základnej školy v obci, nízky a klesajúci počet detí, nedostatočný a stále sa znižujúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku, nedobudovaný areál biatlonu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Osrbliie, vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, rekonštrukcia infraštruktúry vzdelávania, zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>7</p> <p>2</p>	<p>4</p> <p>Stratégia WO</p> <p>5</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>3</p> <p>7</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie ST – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, vysoká pec), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu, - existencia priestorov pre uskutočňovanie kultúrnych aktivít v novovybudovaných priestoroch areálu biatlonu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - absencia verejnej knižnice (zrušená v minulých rokoch), - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry v zmysle pôvodného štýlu, dovybavenie interiérov, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zoslabovanie tradičného vnímania obce Osrblie, zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>11</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>4</p> <p>1</p> <p>7</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>7</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - lokalita NATURA 2000 CHKO Poľana, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia vysokej pece, - existencia hotela a 3 penziónov, - existencia stravovacieho zariadenia, - dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyhovujúci stav a znečistenie kúpaliska, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Osrblie v rámci regionálnych štruktúr, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - cezhraničná spolupráca, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v mikroregiónu a okolí, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>9</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>7</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>12</p> <p>5</p> <p>3</p>	<p>Stratégia WT</p>

Obec disponuje určitým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostupný kvalitný digitálny obsah,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	6 Stratégia SO	1 Stratégia WO
T hrozby	3 Stratégia ST	4 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prístup na internet v budove obecného úradu, - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných

	služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušenie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Osrblie a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Osrblie patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nevybudovaná vodovodná a kanalizačná sieť, absentujúca plynifikácia, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti dodávok vody, odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Osrblie vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE OSRBLIE.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Osrblie. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Osrblie a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Osrblie poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerieť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Osrblie je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Osrblie je súčasťou vyššieho územného celku Banská Bystrica. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHSR obce Osrblie:

Hlavné disparity BBK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;
- nevyužitý potenciál pestovania rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v rozhodujúcich odvetviach;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou;
- nízky rast produktivity práce v priemysle;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania;
- podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP;
- nevyužitý potenciál turizmu – kúpeľníctvo, chránené územia a lazy;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- nedodržiavanie stanovených limitov a regulatívov;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie;
- nízka dopravná dostupnosť územia a „regionálna logistika“;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vybraných okresoch, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- postupný zánik strategicky významných študijných programov a odborov;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- nízka životná úroveň v južných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov.

Hlavné faktory rozvoja BBK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny;
- lesné hospodárstvo – vysoké zásoby a ťažba dreva;
- dôsledné uplatňovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky aj v chránených oblastiach;
- v priemysle
 - možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, drevospracujúceho, keramického a sklárskeho priemyslu;
 - budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia;
 - podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach, zvýšenie atraktivity pre prílev PZI;
 - možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
 - možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce
- v priemyselnej výrobe;
 - využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;
- v službách
 - atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus, zameranie sa na kúpeľníctvo a vidiecky turizmus;
 - záujem regionálnej samosprávy o podporu podnikateľského a inovačného prostredia v regióne;
 - existujúce poradenské centrá pre rozvoj podnikateľského prostredia;
 - začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom;
 - rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach, zvyšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo;
- v technickej infraštruktúre
 - možnosti využitia kombinovanej dopravy;
 - výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov;
 - dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia – veľká koncentrácia druhotných drevných surovín vhodných na energetické účely;
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
 - dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
 - vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
 - možnosť vytvorenia kvalitného regionálneho systému celoživotného vzdelávania (NSRR, 2013, s.91-92).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Osrbliie v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 228,8 ha katastra obce, + cca. 2124,2 ha lesných pozemkov, + 8 podnikateľské subjekty – právnická osoba, + celkovo 28 podnikateľských subjektov fyzické osoby, + lesné hospodárstvo s dlhoročnou tradíciou, + exotencia ubytovacích zariadení, + existencia stravovacích zariadení, + 2 predajne potravinárkeho tovaru, + 2 predajne nepotravinárkeho tovaru, + bohatá biatlonová tradícia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Brezna, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - slabá dostupnosť krajského mesta Banská Bystrica, - absentujúca železničná doprava priamo v obci, - nízky počet mladých ľudí, - nedobudovaná infraštruktúra v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta III zabezpečuje rýchlu dostupnosť okresného mesta Brezno, ako aj spádovej obce Podbrezová, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií, + hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Banská Bystrica, + dobré pokrytie obce zastávkami SAD, + dostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty III (Osrbliie – Hronec), - zlý technický stav mosta medzi Novou a Anderlovou ulicou, - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III, - nevyhovujúci stav autobusovej zastávky, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia, - neodstatčná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia 1 cintorína, + existencia priestorov pre rozšírenie miestneho cintorína, + dobré pokrytie územia verejným osvetlením, + obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + vybudovaný verejný vodovod s vlastným zdrojom pitnej vody, + existencia plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“, + existencia plôch IBV v lokalite „Novej ulice“, + existencia plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov – Orange, T - mobile, O2, - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – vysoká ekonomická náročnosť, - nevyhovujúci stav domu smútku, - nevybudovaná rozvodná sieť plynu, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - potrebná dostavba vodovodnej siete na Novej ulici, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Osrblie na roky 2011-2015, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, + na 70 % vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná splašková kanalizačná sieť (Dolná a Horná ulica), - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Osrblianka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + prechádzajúce hydrické koridory - Osrblianka, + príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), + obec Osrblie sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, + prítomnosť lokality NATURA 2000 CHKO Poľana, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na vodnom toku mimo centrum obce nie sú vybudované regulačné objekty, - nedobudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia koryta potoka Osrblianka, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotného strediska – najbližšie v obci Hronec, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti, - nevyhovujúci stav bytového fondu,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia poľovníckych revírov, + možnosti rozvoja turistiky, + existencia futbalového ihriska, + existencia športového klubu, + rozostavaný biatlonový areál, + dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu, + vybudované detské ihrisko, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia materskej a základnej školy v obci, - nízky a klesajúci počet detí, - nedostatočný a stále sa znižujúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku, - nedobudovaný areál biatlonu,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + dlhoročná história obce, tradície, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, vysoká pec), + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kultúrneho domu, + existencia priestorov pre uskutočňovanie kultúrnych aktivít v novovybudovaných priestoroch areálu biatlonu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - absencia verejnej knižnice (zrušená v minulých rokoch), - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + bohaté kultúrne dedičstvo, + prírodné krásy v okolí obce, + lokalita NATURA 2000 CHKO Poľana, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacíe výlety do širšieho okolia obce, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + existencia poľovníckeho revíru, 	<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyhovujúci stav a znečistenie kúpaliska, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných

+ existencia vysokej pece, + existencia hotela a 3 penziónov, + existencia stravovacieho zariadenia, + dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu,	návštevníkmi obce,
--	--------------------

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupná v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostupný kvalitný digitálny obsah,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prístup na internet v budove obecného úradu, + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Osrblie.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je náväznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiáci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie
2016 - 2025**

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE OSRBLIE

Vízia

Obec Osrblie bude obcou, ktorá bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim sociálne služby pre svojich obyvateľov. Bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvelačovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty, ktoré zasahujú do oblasti – CHKO Poľana. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Bude vytvárať podmienky pre ďalší rozvoj svojej dlhoročnej športovej tradície v oblasti biatlonu. Bude naďalej podporovať významné národné a medzinárodné športové podujatia. V oblasti technickej infraštruktúry sa bude snažiť dobudovať základné siete – vodovodnú, kanalizačnú, prípadne aj elektrickú a plynovú.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Osrblie. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Osrblie a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Osrblie disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Osrblie všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarom a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Osrblie v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce, kde sa rozprestiera objekt poľnohospodárskeho podniku.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už

vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytne zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská vo všetkých častiach obce – Osrblie so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje nešťátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadila nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Osrblie považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Osrbliie v súčasnosti nie je zriaďovateľov predškolského zariadenia.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Osrbliie či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Osrbliie v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický cieľ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Osrblie nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Osrblie, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a športovej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do rozvoja športu, lesníctva a cestovného ruchu, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkosti. Bude ochraňovať prírodné hodnoty v rámci lokality CHKO Poľana. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných športových a kultúrnych hodnôt – organizovaním významných športových podujatí, kultúrnych akcií. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len

na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Osrblie je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie na roky 2016 - 2025 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Osrblie. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

<p>Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Osrblie, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.</p>	<p>Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ</p> <p>Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE</p> <p>Podprogram 2.1. Komunikácie Podprogram 2.2. Doprava</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE</p> <p>Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO</p> <p>Podprogram 6.1. Sociálne služby Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT</p> <p>Podprogram 7.1. Vzdelávanie Podprogram 7.2. Šport</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA</p> <p>Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH</p> <p>Podprogram 9.1. Propagácia obce Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce. Podprogram 9.3. Cestovný ruch.</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ</p> <p>Podprogram 10.1. Administratíva Podprogram 10.2. Bezpečnosť</p>
	<p>Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE</p> <p>Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry. Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.</p>

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na využívanie alternatívnych zdrojov energie pre potreby samosprávy.

Podprogram 1.1.

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenie 1.1.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Podprogram 2.2.

Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenie 2.2.1 Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Opatrenie 3.2 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Opatrenie 3.3 Revitalizácia pietnych miest v obci.

Opatrenie 3.4 Rekonštrukcia verejného vodovodu.

Opatrenie 3.5 Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Opatrenie 4.2 Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Opatrenie 4.3 Rekultivácia čiernych skládok.

Opatrenie 4.4 Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Opatrenie 4.5 Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.

Opatrenie 4.6 Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Opatrenie 5.2.2 Výstavba protizáplavových opatrení.

Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.
Podprogram 5.3.	Ochrana ovzdušia
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Podprogram 5.4.	Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.	Sociálne služby
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Opatrenie 6.1.3	Nájomné bývanie.
Podprogram 6.2.	Zdravotnícke služby
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.	Vzdelávanie
Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenie 7.1.1	Zariadenia predškolského vzdelávania.
Podprogram 7.2.	Šport
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.	Kultúrna infraštruktúra
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia historických pamiatok.
Opatrenie 8.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Podprogram 8.2.	Organizačné zabezpečenie
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3.	Propagácia v oblasti kultúry
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Zriadenie kamerového systému.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie
2016 - 2025**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.

Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu. Inštalácia slnečných kolektorov na budovu kultúrneho domu.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Osrbliie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Komplexná rekonštrukcia miestnych komunikácií. Rekonštrukcia mosta medzi ul. Nová a Anderlová.
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Aktivita	Rekonštrukcia cesty III. triedy (intravilán, Osrbliie – Hronec).
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Hronec.
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba parkoviska pred obecným cintorínom. Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore kostola a športovej infraštruktúry.
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž miestnej komunikácie od cesty III triedy. Výstavba chodníka k obecnému cintorínu.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zrekonštruovať autobusovú zastávku na ceste III. so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“.
 Výstavba plôch IBV v lokalite „Novej ulice“.
 Výstavba plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou.
- Opatrenie 3.2 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
 Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.
- Opatrenie 3.3 Revitalizácia pietnych miest v obci.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Revitalizácia areálu cintorína.
 Rekonštrukcia domu smútku.
 Rekonštrukcia a dostavba oplotenia cintorína.
- Opatrenie 3.4 Rekonštrukcia verejného vodovodu.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia vodovodnej siete.
 Výstavba vodovodnej siete na Novej ulici.
- Opatrenie 3.5 Rekonštrukcia a dostavba elektrickej rozvodnej siete.
 Aktivita Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie.
 Rekonštrukcia a zvýšenie kapacity transformátorových staníc.
 Výstavba rozvodnej siete plynu.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
 Aktivita Zvýšiť environmentálne povedomie ľuďí.
 Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.
 Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
- Opatrenie 4.2 Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
 Aktivita Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.
 Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
 Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.
 Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
- Opatrenie 4.3 Rekultivácia čiernych skládok.
 Aktivita Lokalizácia čiernych skládok.
 Likvidácia skládok.
- Opatrenie 4.4 Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton).
 Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.
 Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).
 Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
- Opatrenie 4.5 Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Dostavba splaškovej kanalizačnej siete (Dolná, Horná ulica).
- Opatrenie 4.6 Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
- Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity Výstavba vodovodnej siete.
- Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na Dolnej ulici.
Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku.
- Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.
Aktivity Analýza súčasného stavu.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia koryta potoka Osrblianka.
Revitalizácia koryta potoka Anderlová.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.3.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.4.1 Realizácia protierózných opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protierózných opatrení.
- Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychovej zóny na námestí.
Výstavba oddychovej zóny pri Mlyne.
Revitalizácia a výstavba centrálnej zóny obce (doplniť uličný mobiliár).
Výsadba estetickej zelene v okolí domu smútku.
Výsadba estetickej zelene v okolí miestneho kostola.
Výstavba oddychovej zóny na Anderlovej ulici.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 6.1.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku.
Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.

	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce. Zriadenie denného stacionára.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Aktivita	Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia. Podpora mladých rodín s deťmi.
Opatrenie 6.1.3	Nájomné bývanie.
Aktivita	Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j.. Zriadenie núdzového bývania (1 bytová jednotka).

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivita	Zriadenie priestorov pre ambulanciu praktického lekára (1 x týždenne).

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1	Zariadenia predškolského vzdelávania.
Aktivita	Zriadenie priestorov pre obecnú materskú školu. Obstaranie vybavenia pre materskú školu. Realizácia areálu materskej školy.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba multifunkčného ihriska. Výstavba detského ihriska v priestore futbalového areálu. Dostavba biatlonového areálu.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivita	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy domu kultúry – zníženie energetickej náročnosti.

	Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia sociálnych zariadení. Modernizácia vybavenia domu kultúry.
Opatrenie 8.1.2 Aktivita	Rekonštrukcia historických pamiatok. Rekonštrukcia objektu zvonice. Zriadenie obecného múzea.

Opatrenie 8.1.3 Aktivita	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí. Podpora kultúrnych podujatí.
-----------------------------	---

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.
Aktivita	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách obce. Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba turistických a cykloturistických trás s prepojením na hodnoty mikroregiónu. Podpora výstavby zariadení cestovného ruchu.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry.
Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 10.2.1 Zriadenie kamerového systému.
Aktivity Inštalácia kamerového systému v priestore vstupu do obce a centra obce.
Obnova objektu požiarnej zbrojnice.
Modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
- Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivity Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivity Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.
- Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
- Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrbliie sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
-----------------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Osrbliie	0	30 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Osrbliie	0	200
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Osrbliie	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
-----------------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Osrbliie	0	3
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrbliie	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Osrbliie	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrbliie	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Osrbliie	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	50
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	1500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Osrbliie	0	19
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrbliie	0	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrbliie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
-----------------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Osrblie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Osrblie	0	2
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Osrblie	0	50
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Osrblie	0	30
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Osrblie	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Osrblie	0	1
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Osrblie	0	2500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Osrblie	0	200
Opatrenie 3.4	Rekonštrukcia verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Osrblie	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Osrblie	0	7
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	380
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Osrblie	0	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	380

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Osrblie	0	40
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Osrblie	0	35
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Osrblie	0	5
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Osrblie	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Osrblie	0	5
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Osrblie	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Osrblie	0	35
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Osrblie	0	380
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Osrblie	0	4,9
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Osrblie	0	1
Opatrenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Osrblie	0	10
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Osrblie	0	5

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1

	informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	380
--	---	--	----------	-------	---------------	---	-----

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Osrbliie	90	99
		Počet revitalizovaných studní	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	2
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Osrbliie	0	1
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	1,5
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Osrbliie	0	2,5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Osrbliie	0	20

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Osrbliie	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Osrbliie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	380
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m²	obec Osrbliie	0	500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	50

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	15
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	1
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	20
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	0
Opatrenie 6.1.3	Nájomné bývanie.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	25

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	380

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Zariadenia predškolského vzdelávania.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Osrblie	0	100
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Osrblie	0	150
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	20

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Osrblie	0	2
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Osrblie	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	20
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Osrblie	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	20

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Osrblie	0	300
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Osrblie	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Osrblie	0	450
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia historických pamiatok.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Osrblie	0	50
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Osrblie	0	20
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Osrblie	0	100
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Osrblie	0	100
Opatrenie 08.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	100
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Osrblie	0	1

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	380

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	380
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internetom prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Osrbliie	0	380
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	100
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	2
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Osrbliie	0	150

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Osrbliie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	200

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	150
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Osrbliie	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	150

	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrbliie	0	150
--	--	----------	-------	---------------	---	-----

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Osrbliie	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Osrbliie	0	10
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	0
		Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	obec Osrbliie	0	300

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Osrbliie	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Osrbliie	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Osrbliie	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrbliie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrbliie	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Osrbliie	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Osrbliie	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Osrbliie	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrbliie	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrbliie	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Osrbliie	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Osrblie	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Osrblie	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Osrblie	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Osrblie	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie 2016 - 2025

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE OSRBLIE

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Osrblie. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Osrblie, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Osrblie, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Osrblie na roky 2016 - 2025.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Osrblie

Implementácia PHRSR obce Osrblie sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Osrblie je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Osrblie. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Osrblie budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Osrblie.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad

ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 - 2025 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Osrblie je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Osrblie. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Osrblie vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva obce Osrblie (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Osrblie). V

súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Osrblie. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Osrblie a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Osrblie. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Osrblie na roky 2016 - 2025. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2016 - 2025) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Osrblie najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Osrblie. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Osrblie pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Osrblie. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Osrblie, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2016 - 2025		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Osrbli.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2024	OcÚ	poslanci,	verejné	Prepojenie PHRSR a	Hodnotiaca	Monitorovacia

			obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	prerokovanie	rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	správa, Uznesenie OZ
9.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.						
Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.1.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu kultúrneho domu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Osrbliie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravných infraštruktúr je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbli
	Komplexná rekonštrukcia miestnych komunikácií.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
	Rekonštrukcia mosta medzi ul. Nová a Anderlová.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III. triedy (intravilán, Osrbli – Hronec).	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
	Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Hronec.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbli
	Dostavba parkoviska pred obecným cintorínom.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
	Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore kostola a športovej infraštruktúry.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Osrbli
	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž miestnej komunikácie od cesty III triedy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbli
	Zrekonštruovať autobusovú zastávku na ceste III. so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite „Novej ulice“.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbli
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbli
	Revitalizácia areálu cintorína.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
	Rekonštrukcia domu smútku.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
	Rekonštrukcia a dostavba oplotenia cintorína.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbli
Opatrenie 3.4	Rekonštrukcia verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Osrbli
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	400	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Osrbli
	Výstavba vodovodnej siete na Novej ulici.	80	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Osrbli
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia a zvýšenie kapacity transformátorových staníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba rozvodnej siete plynu.	podľa potreby	rozpočet SPP, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP, a.s.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicke motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Likvidácia skládok.	2	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	SVpS, a.s., obec Osrblie
	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete (Dolná, Horná ulica).	100	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Osrblie
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										

Opatrenie 4.6									
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Prezentácia a šírenie osветы v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba vodovodnej siete.	podľa potreby	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	SVpS, a.s., obec Osrbliie
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na Dolnej ulici.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Revitalizácia koryta potoka Osrblianka.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia koryta potoka Anderlová.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný a	nízky	obec,

			ŠF EÚ, súkromné subjekty	súkromný sektor		obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.		Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.				
Opatrenie 5.4.1		Realizácia protieróznych opatrení.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Realizácia protieróznych opatrení na poľnohospodárskej pôde.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 5.4.2		Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba oddychovej zóny na námestí.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba oddychovej zóny pri Mlyne.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia a výstavba centrálnej zóny obce (doplniť uličný mobiliár).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výsadba estetickéj zelene v okolí domu smútku.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výsadba estetickéj zelene v okolí miestneho kostola.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba oddychovej zóny na Anderlovej ulici.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1		Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.				
Opatrenie 6.1.1		Obyvatelia v dôchodkovom veku.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora obyvateľov v dôchodkovom veku.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Poskytovanie služieb stravovania pre	podľa potreby	rozpočet	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	obyvateľov v dôchodkovom veku.		obce, ŠF EÚ			
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Zriadenie denného stacionára	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Podpora mladých rodín s deťmi.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 6.1.3	Nájomné bývanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..	800	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Zriadenie núdzového bývania (1 bytová jednotka).	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre ambulanciu praktického lekára (1 x týždenne).	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Zariadenia predškolského vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre obecnú materskú školu.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Obstaranie vybavenia pre materskú školu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	Realizácia areálu materskej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
--	------------------------------------	----	-----------------------------	----------------	--------	---------------

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.		Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.				
Opatrenie 7.2.1		Výstavba športovej infraštruktúry.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Výstavba multifunkčného ihriska.	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba detského ihriska v priestore futbalového areálu.	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Dostavba biatlonového areálu.	podľa potreby	ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny	MŠ SR
Opatrenie 7.2.7		Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámér						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1		Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.				
Opatrenie 8.1.1		Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry – zníženie energetickej náročnosti.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Modernizácia interiérov domu kultúry - rekonštrukcia sociálnych zariadení.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Modernizácia vybavenia domu kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 8.1.2		Rekonštrukcia historických pamiatok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia objektu zvonice.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Zriadenie obecného múzea.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 8.1.3		Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
--	--	--	--	--	--	--

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
--	---	---	-----------------------------	----------------	-------	------------------------------

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2		Rekreačno- relaxačné zázemie obce.				
Opatrenie 9.2.1		Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba turistických a cykloturistických trás s prepojením na hodnoty mikroregiónu.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Podpora výstavby zariadení cestovného ruchu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3		Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.				
Opatrenie 9.3.1		Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
Opatrenie 9.3.2		Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.		Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci				
Opatrenie 10.1.1		Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

			schémy			
--	--	--	--------	--	--	--

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore vstupu do obce.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Obnova objektu požiarnej zbrojnice.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Osrbliie
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie 2016 - 2025

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia											
tis. €	Rok										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Spolu
I. Hospodárska politika	159,8	328,6	285,6	285,6	375,0	206,2	138,4	138,4	15,1	15,1	1947,8
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	10,3	10,3	10,3	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,2
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	61,1	61,1	73,6	73,6	71,1	71,1	3,3	3,3	0,0	0,0	418,2
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	15,0	57,8	57,8	57,8	177,8	135,0	135,0	135,0	15,0	15,0	801,2
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	125,6	125,1	125,1	125,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	502,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	71,3	71,3	16,3	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	175,2
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	1,5	2,5	2,5	2,5	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
II. Sociálna politika	370,1	380,1	447,6	447,6	170,4	160,4	92,9	92,9	0,1	0,1	2162,2
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	212,5	212,5	280,0	280,0	67,5	67,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1120,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	107,5	107,5	107,5	107,5	92,8	92,8	92,8	92,8	0,0	0,0	801,2
PROGRAM 8. KULTÚRA	50,1	60,1	60,1	60,1	10,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	241,0
III. Environmentálna politika	191,3	599,8	610,1	610,1	418,8	80,3	70,0	0,0	0,0	0,0	2580,4
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	191,3	191,3	191,3	191,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	765,2
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	0,0	408,5	418,8	418,8	418,8	80,3	70,0	0,0	0,0	0,0	1815,2

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.1.1	41,0	41,0	30,8	10,3	8,2	0,0	2,1	0,0	0,0
Spolu	41,0	41,0	30,8	10,3	8,2	0,0	2,1	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)						
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		

		zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	10,3	10,3	7,7	2,6	2,1	0,0	0,5	0,0	0,0
2017	10,3	10,3	7,7	2,6	2,1	0,0	0,5	0,0	0,0
2018	10,3	10,3	7,7	2,6	2,1	0,0	0,5	0,0	0,0
2019	10,3	10,3	7,7	2,6	2,1	0,0	0,5	0,0	0,0
2020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	41,0	41,0	30,8	10,3	8,2	0,0	2,1	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)

- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	231,0	231,0	173,3	57,8	46,2	0,0	11,6	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.3	50,0	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.4	26,0	26,0	19,5	6,5	5,2	0,0	1,3	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.5	101,0	101,0	75,8	25,3	20,2	0,0	5,1	0,0	0,0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	10,0	10,0	7,5	2,5	2,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Spolu	418,0	418,0	313,5	104,5	83,6	0,0	20,9	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	61,1	61,1	45,8	15,3	12,2	0,0	3,1	0,0	0,0
2017	61,1	61,1	45,8	15,3	12,2	0,0	3,1	0,0	0,0
2018	73,6	73,6	55,2	18,4	14,7	0,0	3,7	0,0	0,0
2019	73,6	73,6	55,2	18,4	14,7	0,0	3,7	0,0	0,0
2020	71,1	71,1	53,3	17,8	14,2	0,0	3,6	0,0	0,0
2021	71,1	71,1	53,3	17,8	14,2	0,0	3,6	0,0	0,0
2022	3,3	3,3	2,4	0,8	0,7	0,0	0,2	0,0	0,0
2023	3,3	3,3	2,4	0,8	0,7	0,0	0,2	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	418,0	418,0	313,5	104,5	83,6	0,0	20,9	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	150,0	150,0	112,5	37,5	30,0	0,0	7,5	0,0	0,0
Opatrenie 3.6	171,0	171,0	128,3	42,8	34,2	0,0	8,6	0,0	0,0
Opatrenie 3.8	480,0	480,0	360,0	120,0	96,0	0,0	24,0	0,0	0,0
Spolu	801,0	801,0	600,8	200,3	160,2	0,0	40,1	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2016	15,0	15,0	11,3	3,8	3,0	0,0	0,8	0,0	0,0
2017	57,8	57,8	43,3	14,4	11,6	0,0	2,9	0,0	0,0
2018	57,8	57,8	43,3	14,4	11,6	0,0	2,9	0,0	0,0
2019	57,8	57,8	43,3	14,4	11,6	0,0	2,9	0,0	0,0
2020	177,8	177,8	133,3	44,4	35,6	0,0	8,9	0,0	0,0
2021	135,0	135,0	101,3	33,8	27,0	0,0	6,8	0,0	0,0
2022	135,0	135,0	101,3	33,8	27,0	0,0	6,8	0,0	0,0
2023	135,0	135,0	101,3	33,8	27,0	0,0	6,8	0,0	0,0
2024	15,0	15,0	11,3	3,8	3,0	0,0	0,8	0,0	0,0
2025	15,0	15,0	11,3	3,8	3,0	0,0	0,8	0,0	0,0
Spolu	801,0	801,0	600,8	200,3	160,2	0,0	40,1	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	2,0	2,0	1,5	0,5	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0
Opatrenie 4.4	212,0	212,0	159,0	53,0	42,4	0,0	10,6	0,0	0,0
Opatrenie 4.5	100,0	100,0	75,0	25,0	20,0	0,0	5,0	0,0	0,0
Opatrenie 4.6	451,0	451,0	338,3	112,8	90,2	0,0	22,6	0,0	0,0
Spolu	765,0	765,0	573,8	191,3	153,0	0,0	38,3	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	191,3	191,3	143,4	47,8	38,3	0,0	9,6	0,0	0,0
2017	191,3	191,3	143,4	47,8	38,3	0,0	9,6	0,0	0,0
2018	191,3	191,3	143,4	47,8	38,3	0,0	9,6	0,0	0,0
2019	191,3	191,3	143,4	47,8	38,3	0,0	9,6	0,0	0,0
2020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	765,0	765,0	573,8	191,3	153,0	0,0	38,3	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	751,0	751,0	563,3	187,8	150,2	0,0	37,6	0,0	0,0
Opatrenie 5.2.3	603,0	603,0	452,3	150,8	120,6	0,0	30,2	0,0	0,0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	41,0	41,0	30,8	10,3	8,2	0,0	2,1	0,0	0,0
Opatrenie 5.4.2	420,0	420,0	315,0	105,0	84,0	0,0	21,0	0,0	0,0
Spolu	1 815,0	1 815,0	1 361,3	453,8	363,0	0,0	90,8	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2017	408,5	408,5	306,4	102,1	81,7	0,0	20,4	0,0	0,0
2018	418,8	418,8	314,1	104,7	83,8	0,0	20,9	0,0	0,0
2019	418,8	418,8	314,1	104,7	83,8	0,0	20,9	0,0	0,0
2020	418,8	418,8	314,1	104,7	83,8	0,0	20,9	0,0	0,0
2021	80,3	80,3	60,2	20,1	16,1	0,0	4,0	0,0	0,0
2022	70,0	70,0	52,5	17,5	14,0	0,0	3,5	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	1815,0	1815,0	1361,3	453,8	363,0	0,0	90,8	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbienie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKO FOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	270,0	270,0	202,5	67,5	54,0	0,0	13,5	0,0	0,0
Opatrenie 6.1.2	50,0	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0

Opatrenie 6.1.3	800,0	800,0	600,0	200,0	160,0	0,0	40,0	0,0	0,0
Spolu	1 120,0	1 120,0	840,0	280,0	224,0	0,0	56,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	212,5	212,5	159,4	53,1	42,5	0,0	10,6	0,0	0,0
2017	212,5	212,5	159,4	53,1	42,5	0,0	10,6	0,0	0,0
2018	280,0	280,0	210,0	70,0	56,0	0,0	14,0	0,0	0,0
2019	280,0	280,0	210,0	70,0	56,0	0,0	14,0	0,0	0,0
2020	67,5	67,5	50,6	16,9	13,5	0,0	3,4	0,0	0,0
2021	67,5	67,5	50,6	16,9	13,5	0,0	3,4	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	1120,0	1120,0	840,0	280,0	224,0	0,0	56,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	430,0	430,0	322,5	107,5	86,0	0,0	21,5	0,0	0,0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	371,0	371,0	278,3	92,8	74,2	0,0	18,6	0,0	0,0
Spolu	801,0	801,0	600,8	200,3	160,2	0,0	40,1	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	107,5	107,5	80,6	26,9	21,5	0,0	5,4	0,0	0,0
2017	107,5	107,5	80,6	26,9	21,5	0,0	5,4	0,0	0,0
2018	107,5	107,5	80,6	26,9	21,5	0,0	5,4	0,0	0,0
2019	107,5	107,5	80,6	26,9	21,5	0,0	5,4	0,0	0,0
2020	92,8	92,8	69,6	23,2	18,6	0,0	4,6	0,0	0,0
2021	92,8	92,8	69,6	23,2	18,6	0,0	4,6	0,0	0,0
2022	92,8	92,8	69,6	23,2	18,6	0,0	4,6	0,0	0,0
2023	92,8	92,8	69,6	23,2	18,6	0,0	4,6	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	801,0	801,0	600,8	200,3	160,2	0,0	40,1	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	200,0	200,0	150,0	50,0	40,0	0,0	10,0	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.2	40,0	40,0	30,0	10,0	8,0	0,0	2,0	0,0	0,0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Spolu	241,0	241,0	180,0	61,0	48,0	0,0	13,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	50,1	50,1	37,5	12,6	10,0	0,0	2,6	0,0	0,0
2017	60,1	60,1	45,0	15,1	12,0	0,0	3,1	0,0	0,0
2018	60,1	60,1	45,0	15,1	12,0	0,0	3,1	0,0	0,0
2019	60,1	60,1	45,0	15,1	12,0	0,0	3,1	0,0	0,0
2020	10,1	10,1	7,5	2,6	2,0	0,0	0,6	0,0	0,0
2021	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2022	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2023	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2024	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2025	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Spolu	241,0	241,0	180,0	61,0	48,0	0,0	13,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0	0,0	25,0	0,0	0,0

Spolu	502,0	502	375	127	100	0	27	0	0
-------	-------	-----	-----	-----	-----	---	----	---	---

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	0,6	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0
2017	125,6	125,6	93,8	31,9	25,0	0,0	6,9	0,0	0,0
2018	125,1	125,1	93,8	31,4	25,0	0,0	6,4	0,0	0,0
2019	125,1	125,1	93,8	31,4	25,0	0,0	6,4	0,0	0,0
2020	125,1	125,1	93,8	31,4	25,0	0,0	6,4	0,0	0,0
2021	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2022	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2023	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2024	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2025	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Spolu	502,0	502,0	375,0	127,0	100,0	0,0	27,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	65,0	65,0	48,8	16,3	13,0	0,0	3,3	0,0	0,0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	110,0	110,0	82,5	27,5	22,0	0,0	5,5	0,0	0,0

Spolu	175,0	175,0	131,3	43,8	35,0	0,0	8,8	0,0	0,0
-------	-------	-------	-------	------	------	-----	-----	-----	-----

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	71,3	71,3	53,4	17,8	14,3	0,0	3,6	0,0	0,0
2017	71,3	71,3	53,4	17,8	14,3	0,0	3,6	0,0	0,0
2018	16,3	16,3	12,2	4,1	3,3	0,0	0,8	0,0	0,0
2019	16,3	16,3	12,2	4,1	3,3	0,0	0,8	0,0	0,0
2020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	175,0	175,0	131,3	43,8	35,0	0,0	8,8	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	6	6	5	2	1	0	0	0	0
Opatrenie 11.1.2	4	4	3	1	1	0	0	0	0
Spolu	10	10	8	3	2	0	1	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2016	1,50	2	1	0	0	0	0	0	0
2017	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2018	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2019	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2020	1,00	1	1	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10,00	10	8	3	2	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;

- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládna/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.
- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4: skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14: verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodársku platobnú agentúru, Národnú sieť rozvoja vidieka sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3:

poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu

realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Osrblie je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Osrblie bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa: 15.12.2015 číslo uznesenia 66/2015

.....
pečiatka obce

Bc. Peter Siman
.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK),
6. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
10. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
11. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
12. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
13. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komún na Slovensku na roky 2009 – 2015
14. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
15. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
16. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
17. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
18. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
19. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
20. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
21. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
24. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
25. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
26. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
27. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
28. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
29. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
32. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
33. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
34. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROS, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Osrbliie.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIC, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.mineraly.sk/files/hor/spras.htm>
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -

38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Brezno: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zatl'ko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. <http://www.sopsr.sk/natura/>
63. <http://sk.wikipedia.org/wiki/>
64. <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/>
65. NSRR, 2011
66. www.agroporadenstvo.sk,
67. www.osrbliie.sk

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Osrblie
Programovacie obdobie 2016 - 2025
2016**

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 B. Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224